

Dr. Palágyi Tivadar*

KÜLFÖLDI HÍREK AZ IPARJOGVÉDELEM TERÜLETÉRŐL

Amerikai Egyesült Államok

A) Obama elnök az Unió állásáról 2014. január 29-én tartott beszédében felszólította a Kongresszust, hogy hagyjon jóvá egy olyan, a szabadalmi reformra vonatkozó törvénytervezetet, amely lehetővé tenné „nem költséges, és a felesleges pereskedést kiküszöbölő” innováció létrehozását. Ezt az innovációs törvény (Innovation Act) néven ismert törvénytervezetet már elfogadta a Képviselőház, és most a Szenátus jóváhagyását várja. A törvénytervezet benyújtója Bob Goodlatte képviselő, és az a célja, hogy meggátolja a visszaélesen alapuló szabadalmi pereskedéseket.

A „szabadalmi igényt érvényesítő vagy gyakorlatot nem folytató személyekként” vagy (kevésbé udvariasan) „szabadalmi trollokként” ismert cégeket vagy személyeket erősen kritizálták azért a tevékenységükért, hogy nagyszámú levelet küldenek kisvállalatoknak, amelyekben szabadalmi díjat igényelnek anélkül, hogy először meggyőződnenek arról, hogy a címzett ténylegesen elkövetett-e szabadalombitorlást. Goodlatte képviselő szerint a törvénytervezet célja, hogy elvegye a pereskedők kedvét olyan perek indításától, amelyekben az alperes a pereskedési költség elkerülése érdekében hajlandó inkább fizetni.

A törvénytervezet azt kívánja a szabadalomtulajdonosoktól, hogy konkrétabb igénnyel indítsanak bitorlási pert, névvel és modellszámmal hivatkozva az állítólag bitorló termékekre. A szabadalomtulajdonosnak azt is közölnie kellene, hogy szabadalmának mely igénypontjait bitorolják az állítólag bitorló termékek.

A törvény ellenzői azzal érvelnek, hogy a törvénymódosítás elbátortalanítaná a törvényes feltalálókat érdemi igényeik érvényesítésétől, és a gazdag feleknek kedvezne, akik vállalhatják a kockázatot, hogy esetleg fizetniük kell a másik fél költségeit. Azt állítják, hogy a törvénytervezet nem oldja meg a szabadalmi trollokkal kapcsolatos problémákat.

B) Az Amerikai Szabadalmi és Védjegy hivatal (US Patent and Trademark Office, USPTO) új igazgatója, *Penny Pritzker* 2013. december 11-én bejelentette, hogy a hivatal új igazgatóhelyettese *Michelle Lee* lesz, aki akkor az USPTO szilícium-völgyi szatellithivatalának az igazgatója volt, és új állását 2014. január 13-án foglalta el.

C) Az *America's Best Franchising Inc.* (ABF) cég használat alapján szállodaszolgáltatásokkal kapcsolatban kérte lajstromozni a 3 PALMS védjegyet, amelyet az Egyesült Államokban

* Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda Kft.

mindenhol használhat, kivéve Arizonát, ahol *Roger Abbott* egyetlen szálloda szolgáltatásaira használta az alábbi 3 PALMS védjegyet:

Abbott azzal érvelt, hogy jogai nem korlátozódnak Arizonára, mert első foglalásait az interneten keresztül nem arizonai egyénektől kapta. Ezzel szemben az ABF azt állította, hogy Abbott védjegye gyenge, mert a „palms” szó használata szállodaszolgáltatásokkal kapcsolatban mindenütt előfordul, és valószínűtlen lenne a védjegyek összetévesztése, ha a hozzájuk kapcsolódó szolgáltatások földrajzilag korlátozottak.

Az USPTO kebelén belül működő Védjegy-fellebbezési Tanács (Trademark Trial and Appeal Board) arra a következtetésre jutott, hogy nem állna fenn az összetévesztés valószínűsége, ha a lajstromozásokon földrajzi korlátozások lennének, mert a védjegyek „palms” eleme gyenge, és a szállodai szolgáltatások definíciószerűen konkrét körzetre korlátozódnak. Abbott csupán Arizonában használta védjegyét, és a használatot nem terjesztette ki Arizonán túlra, így nem volt bizonyíték a tényleges összetévesztésre.

Ez a döntés megerősíti az amerikai védjegy törvényben az egyidejű használat tanának életképességét még az internet korában is. Egy földrajzilag sajátos szolgáltatásokra vonatkozó védjegy tulajdonosának többet kell tennie annál, hogy az internetet használja egyetlen területen ezen szolgáltatások hozzáférhetőségének az értékesítésére, ahhoz, hogy elkerülje az Egyesült Államok egy másik földrajzi területén az egyidejű használatú lajstromozást.

D) Muhammed Ali, a korábbi nehézsúlyú ökölvívóbajnok a jogi ringbe lépett, mert azzal vádolja a digitális könyvkiadó *Kobo Inc.*-et (Kobo), hogy engedély nélkül használja az ő „Lebegj, mint egy pillangó, szúrj, mint egy méh” szlogenjét egy, a New York Timesban megjelent, elektronikus könyv olvasó készülékeket népszerűsítő hirdetésben. A kereset szerint a védjegyzett kifejezés használata a fogyasztókban azt a hamis benyomást kelti, hogy Ali személyesen támogatja a terméket, vagy azzal valamilyen kapcsolatban áll.

A védjegyperben a felperes *Muhammed Ali Enterprises LLC* az ökölvívóbajnok szellemi tulajdon-jogait birtokolja, és azt állítja, hogy a hirdetés értékes tulajdonból kereskedelmi hasznot csinál engedély vagy kártalanítás nélkül. Ezért a Kobo magatartása „valószínűleg csökkenti, ha nem rombolja azt a lehetőséget, hogy Muhammed Ali azonosságára licenciat adjanak versengő készülékek gyártójának, és kiküszöböli Ali cégének azt a lehetőségét, hogy az ilyen gyártó számára kizárólagos licenciat adjon”. Ezért Ali cége ideiglenes intéz-

kedés elrendelésével kérte a Kobo állítólag bitorló hirdetéseinek megsemmisítését, továbbá ügyvédi költségeinek és kárának megtérítését.

Ausztria

Az Osztrák Legfelsőbb Bíróság, követve az Európai Unió Bíróságának (Court of Justice of the European Union, CJEU) döntését a *Céline*-ügyben, megváltoztatta korábbi joggyakorlatát egy védjegy tulajdonosának azon jogára vonatkozóan, hogy kérhesse a saját védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló cégnév módosítását vagy törlését.

A *Skorpion/Scorpio*-ügyben megállapította, hogy egy cégnévnek nem az a célja, hogy megkülönböztessen árukat és szolgáltatásokat. Így, tekintet nélkül arra, hogy egy cégnév hasonló vagy azonos egy harmadik fél védjeggyel, amíg csupán cégnévként használják, a védjegytulajdonos nem kérheti annak módosítását vagy törlését.

A vizsgált ügyben a felperes biztonsági és nyomozó szolgáltatásokat ajánlott, és 1990 óta birtokolta a SKORPION MOBILE EINSATZTRUPPE (Skorpion mozgékony bevetési csoport) védjegyet. Az alperes cégét 1992-ben alapították *Scorpio Security Bewachung GmbH* (Scorpio biztonsági őrző korlátozott felelősségű társaság) névvel, és a felperesével megegyező területen működött.

Korábbi védjegyre támaszkodva a felperes kérte az alsófokú bíróságtól, hogy az alperes:

- tartózkodjék biztonsági és nyomozó szolgáltatásokat ajánlani a „Scorpio” vagy ahhoz hasonló bármilyen megjelöléssel, amely megtévesztően hasonló a védjeggyéhez, és
- változtassa meg cégnévét a „Scorpio” megjelölés eltávolításával.

Az elsőfokú bíróság a felperes javára döntött, és elrendelte többek között, hogy az alperes változtassa meg a cégnevét.

Az alperes fellebbezése után a Fellebbezési Bíróság megváltoztatta ezt a döntést, mert megállapította, hogy az alperes nem volt köteles megváltoztatni cégnevét. A *Céline*-döntésre hivatkozva azzal érvelt, hogy az osztrák védjegy törvény 10(1) és 10(a) cikke (átvéve a 2008/95/EC európai irányelv vonatkozó rendelkezéseit) egy védjegy tulajdonos számára csak azt teszi lehetővé, hogy a védjegy jogtalan használatát tiltsa meg egy harmadik fél számára azonos vagy hasonló áruk vagy szolgáltatások megjelölésére. Egy olyan megjelölés használata, amely azonos vagy hasonló a védjeggyhez, csupán egy cégnévben nem képez védjegyhasználatot.

A felperes az Osztrák Legfelsőbb Bírósághoz nyújtott be fellebbezést. Az megerősítette a Fellebbezési Bíróság döntését, és ennek megfelelően elutasította a felperes fellebbezését, egyértelműen leszögezve, hogy a CJEU *Céline*-döntésének a fényében nem tarthatja tovább fenn azt a korábbi jogi véleményét, hogy a védjegy tulajdonos megtilthatja a védjegy jogtalan használatát olyan cégnévben, amely azonos vagy hasonló árukat és/vagy szolgáltatásokat ajánl.

A *Céline*-döntésre utalva a Legfelsőbb Bíróság rámutatott, hogy a védjegyek és a cégnevek eltérő funkciókkal és célokkal rendelkeznek. Ezért egy cégnév használata csupán egy cég azonosítása céljából nem bitorol védjegyjogokat, mert az ilyen használatnak nem az a célja, hogy a vállalat áruait vagy szolgáltatásait megkülönböztesse egy másik vállalatétól. Olyan esetekben azonban, amikor egy harmadik fél a cégnevet az általa forgalmazott termékekhez kapcsolja, vagy a cégnevet olyan módon használja, hogy kapcsolatot létesít a cégnév és az árusított termékek között (vagyis amikor a cégnevet alapvetően védjegyként használja), a védjegy funkciója – különösen az eredetfunkciója – károsodik vagy károsodhat.

Belgium

A) 2014. március 13-án hatályba lépett a belga szabadalmi törvény módosítása, amely bevezette a *restitutio in integrum* intézményt. A korábbi belga szabadalmi törvény csak arra adott lehetőséget, hogy a szabadalmat a megújítási illeték befizetésének elmulasztása esetén helyezzék újból érvénybe, ha az illetéket befizetik.

A módosított szabadalmi törvény értelmében a joghelyreállításra vonatkozó rendelkezés hasonlít az Európai Szabadalmi Egyezmény 122. cikkében foglaltakhoz. Ennek megfelelően a joghelyreállításra vonatkozó kérelmet a határidő-mulasztás okának megszűntétől számított két hónapon belül, de az elmulasztott határidőtől számított legkésőbb egy éven belül kell írásban benyújtani. Elsőbbség elvesztése esetén a kérelem az elsőbbségi év lejártától számított két hónapon belül nyújtandó be.

Belgium a kellő gondosság követelményét is alkalmazni fogja.

B) A vizsgált ügyben két bőráru gyártó és -forgalmazó, a *Martin Y Paz Diffusion SA* (Paz) és a *David Depuydt and Fabriek van Maroquinerie Gauquie NV*. (Depuydt) a következő három védjegyet használta: NATHAN, NATHAN BAUME és N hasonló árukkal, így bőrárukkal, kiegészítőkkel és cipőkkel kapcsolatban, és üzleteikben egymás áruit is árusították. A Depuydtnak Benelux lajstromozása volt a NATHAN védjegyre a 18. és a 25. áruosztályban, míg a Paz számára később lajstromozták az N és a NATHAN BAUME védjegyet szintén a Benelux országokban. Végül az együttműködés megromlott, és a felek beperelték egymást.

A Belgiumi Felsőbíróság úgy döntött, hogy az Európai Unió Bíróságának (Court of Justice of the European Union, CJEU) teszi fel a következő kérdést: „Az Európai Unió 89/104/EEC számú védjegyirányelvének 5–7. cikke szerint egy védjegy tulajdonosát tartósan el lehet-e tiltani kizárólagos védjegyjogainak gyakorlásától bizonyos árukkal kapcsolatban, mert egy harmadik fél hosszú időn keresztül használta ezt a védjegyet ilyen árukon a tulajdonos hozzájárulásával?”

A CJEU döntése először megjegyezte, hogy az irányelv hivatkozott cikkei a szabályok teljes harmonizációját szolgálják. Ennek következtében egy nemzeti bíróság nem szűkítheti a kizárólagos jogokat az e cikkekben körvonalazott korlátokat meghaladó módon. Másodszor rámutatott, hogy a beleegyezés, amelyet a Paz adott Depuydtnak, kimerítette a tulajdonos

kizárólagos jogait, de csupán az Európai Gazdasági Közösség területén árusított áruk vonatkozásában.

Brazília

A) Az *Abifina*, egy brazil szervezet, amely nemzeti vegyészeti és gyógyászati vállalatokat, többek között számos generikus gyógyászati laboratóriumot képvisel, a Brazil Legfelsőbb Bíróság (BLB) előtt kérte a brazil szellemitulajdon-védelmi törvény 40. cikke egyik paragrafusának a törlését. Bár a brazil szabadalmak oltalmi ideje a törvény 40. cikke szerint a bejelentés napjától számított húsz év, ennek a cikknek a kifogásolt paragrafusa az engedélyezés napjától számított legalább tíz év oltalmi időt garantál.

Az *Abifina* keresetét a BLB-nél *Luis Fux* bíró intézte, akitől az *Abifina* azt kérte, hogy ideiglenes intézkedéssel azonnal függessze fel a szellemitulajdon-védelmi törvénynek a minimum tíz év oltalmi időt engedélyező rendelkezését. *Fux* bíró úgy döntött, hogy ezt a kérelmet megtagadja, és az ügyet a leggyorsabban döntéshez vezető státuszba helyezi. Ez a gyorsított státusz tíznapos időtartamot ad a kongresszus és az elnök számára ahhoz, hogy megválaszolják ezt az alkotmányos kérdést. A tíznapos időtartam azon a napon kezdődik, amikor a kongresszus és az elnök megkapja az idézést, amelyet 2013. november 7-én postáztak.

Az *Abifina* azt kérte, hogy mind a Brazil Szabadalmi és Védjegy hivatal, mind az *Anvisa*, a Brazil Egészségügyi Felügyelet is válaszolja meg ezt az alkotmányos kérdést.

A fenti tíznapos időtartam után a szövetségi főállamügyésznek és a tiszti főügyésznek öt napon belül kell megválaszolnia az alkotmányügyi kérdést, amely a kormány, a kongresszus és az ügyészek válasza után visszakerül a BLB-hez.

A döntés meghozatalakor *Fux* bírónak figyelembe kellett vennie többek között azt, hogy a minimálisan tíz év oltalmi időt garantáló törvény szembemegy az alkotmány pilléreit biztosító munka és szabad kezdeményezés szociális értékeivel, és sérti a brazil alkotmány 5. cikkét, mert figyelmen kívül hagyja Brazília gazdasági és technológiai fejlődését.

Mind az elnök, mind a kongresszus válaszolt, megvédve a tízéves időtartam törvényességét, ugyanakkor mindkettő kétségbe vonta az *Abifina* jogát az alkotmány megtámadására.

A főállamügyész 2013. november 29-i válaszában szintén kétségbe vonta az *Abifina* beadványának jogszerűségét, megállapítva, hogy a 40. cikk kifogásolt paragrafusa a szabadalmi oltalom ésszerű hosszának biztosítását célozza, tekintettel a szabadalmi bejelentések bonyolult vizsgálati eljárására. A főállamügyész is kifogásolta, hogy az *Abifina* nem tesz eleget az alkotmány elleni beadvány benyújtására vonatkozó követelményeknek.

Ezek után az *Abifina* új kérelmet nyújtott be a BLB-nél, megválaszolva a kongresszus és a főállamügyész kifogásait, és kérve a szellemitulajdon-védelmi törvény kifogásolt paragrafusának törlését, minthogy erre törvényes joga van, mert:

- egy nemzeti vállalat, amely az ország több államában létrehozott jogi személyek csoportját képviseli;
 - a kifogásolt paragrafus közvetlenül befolyásolja a biotechnológiát, a gyógyszerkémiát és az agrokémiát; és
 - a kifogásolt paragrafus sérti a szövetségi alkotmányt.
- A következő lépést Fux bírónak kell megtennie.

B) Egy évtizedig tartó vita részeként a Kereskedelmi Világszervezetben (World Trade Organization, WTO) Brazília az Amerikai Egyesült Államok pamuttámogatási rendszere miatt ismét jelentős kereskedelmi megtorlásokat helyezett kilátásba amerikai áruk és szellemi tulajdon-jogok széles körű változtatásával szemben. A javasolt megtorlások alaposan megnövelnék a különböző amerikai szektorok és iparágak termékeire kivetett vámokat, és felfüggesztenék vagy korlátoznák az amerikai szellemi tulajdon-jogokat Brazíliában.

A „pamutügy” 2002-ben kezdődött, amikor Brazília a WTO-nál bepanaszolta az Egyesült Államokat, azt állítva, hogy ott törvénytelenek a gyapjútámogatások. A WTO egyetértett a panasszal, és – minthogy az USA elmulasztotta gyapotprogramját összhangba hozni nemzetközi kötelezettségeivel – felhatalmazta Brazíliát nemcsak arra, hogy felfüggeszse a kereskedelmi jogokat amerikai mezőgazdasági termékekkel szemben, hanem arra is, hogy megtorlásokat vezessen be amerikai exporttermékek és szellemi tulajdon-jogok széles körével szemben. A WTO által engedélyezett kereskedelmi megtorlás teljes összege közelítőleg 830 millió USD-re rúgott. Ennek megfelelően a Brazil Külkereskedelmi Kamara (CAMEX) 2010 márciusában mintegy száz termék listáját publikálta; a listán többek között mezőgazdasági termékek, gépkocsik, gyógyszerek, kozmetikumok, ruházati cikkek, orvosi készülékek és elektronikai cikkek szerepeltek, amelyeknek a megtorlási tarifája 14%-tól 100%-ig terjedt. A magasabb vámok azonban nem csupán az amerikai iparnak, hanem a brazil fogyasztóknak is ártanának.

A CAMEX 2010 márciusában egy ideiglenes listát is közzétett arról, hogy milyen kategóriákban függesztik fel a szellemi tulajdon-jogokat. Ezek szerint a megtorlási rendszabályok befolyásolnák a szabadalmakat, a védjegyeket és a szerzői jogokat többek között a gyógyszerek, a biotechnológia, a vegyi termékek, a filmek, a zene- és a könyvkiadás területén. A javasolt rendszabályok többek között rövidebb oltalmi időt jelentettek amerikai szellemi tulajdon-jogokra, megnövelték a hivatali illetékeket, és korlátozták az amerikai szellemi tulajdon-jogok birtokosai számára fizetendő díjakat.

Brazília azonban felfüggesztette a megtorlást, miután 2010 áprilisában ideiglenesen meg egyezett amerikai illetékesekkel abban, hogy az Egyesült Államok évente havi részletekben 147,3 millió USD-t fizet a brazil gyapotiparnak, amíg a gyapottámogatást összhangba nem hozza a WTO szabályaival, azonban költségvetési okokból 2013 októberében felfüggesztette ezeket a kifizetéseket, amíg a Kongresszus új törvényt nem hoz a gyapottámogatási program javítására. Ennek eredményeként a CAMEX hozzájárult a megtorlás folytatásához.

Bulgária

A Bolgár Szabadalmi Hivatal 2013. november 15-én lehetővé tette a védjegybejelentések elektronikus benyújtását.

Chile

A Chilei Mezőgazdasági Kutatóintézet egyik osztályát elismerték a mikroorganizmusok szabadalmi eljárás céljából történő letétbehelyezésének nemzetközi elismerésére vonatkozó Budapesti Szerződés szerinti, nemzetközileg elismert letéteményes intézetnek.

Dánia

Az *Ape & Partners SPA* (Ape) és a *Balling Brands ApS* (Balling) ideiglenes intézkedés elrendelését kérte a *Streetman ApS* (Streetman) ellen, arra hivatkozva, hogy a Streetman nem volt jogosult termékeket PARAJUMPERS és PJS THAT OTHERS MAY LIVE PARAJUMPERS védjeggyel forgalmazni, miután megváltoztatta a termékekhez rögzített címkéket.

A *PJS* a tulajdonosa számos európai védjegynek, ideértve az előbbi két védjegyet is, amelyekre az Ape és a Balling használati engedélyt kapott. A Streetman mindkét védjeggyel is árusít kabátokat.

Az eredeti PARAJUMPERS kabátokat egy zsinórra erősített öt címkével árusítják, amelyek közül az egyik egy vonalkódcímke. A Streetman az általa árusított kabátokról eltávolította a vonalkódcímkét, és a többi címke közül az egyiknek a PARAJUMPERS védjegyet ábrázoló oldalára egy fehér matricát helyezett.

Az Ape és a Balling azt állította, hogy a Streetman az eredeti vonalkód eltávolításával és a fennmaradó négy címke közül az egyikre egy fehér matrica felvitelével (és így a védjegy eltakarásával) megengedhetlen módon megváltoztatta vagy elrontotta az áruk állapotát. A védjegy képeinek és hírnevének ilyen megváltoztatása kellően indokolja a védjegy használatának kifogásolását, amit a 207/2009 számú európai uniós irányelv 13(2) cikke alapoz meg.

A Tengerészeti és Kereskedelmi Bíróság (TKB) megállapította, hogy a kabátok eredetiek, és nem hamisítványok voltak, és hogy azokat a védjegytulajdonos hozzájárulásával hozták kereskedelmi forgalomba az Európai Unión belül. A TKB megállapította továbbá, hogy az egyik címke fehér matrica ragasztása önmagában nem okozta az áruk hírnevének rontását vagy a védjegytulajdonos jogainak bitorlását olyan mértékben, hogy az indokolná az ideiglenes intézkedést.

A vonalkóddal kapcsolatban megjegyezte, hogy az felhasználható olyan PARAJUMPERS termékek azonosítására, amelyeket kereskedelmi forgalomba hoztak, így lehetővé téve a hibás áruk megtalálását. Emellett a vonalkód felhasználható annak a megállapítására is, hogy a piacon levő termékek eredetiek vagy hamisítványok.

A TKB azt is megállapította, hogy az Ape és a Balling a TKB számára nem szolgáltatott ésszerű okokat ahhoz, hogy a Streetmant eltiltsa az eredeti vonalkód nélküli áruk forgalmazásától. Ezért elutasította az ideiglenes intézkedés elrendelésére vonatkozó kérelmet, és a felpereseket 25 000 Dkr fizetésére kötelezte.

Dél-Korea

A Dél-Koreai Szellemitulajdon-védelmi Hivatal 2014. február 14-én bejelentette a hivatali illetékek emelését. Az új illetékek 2014. március 1-jén léptek hatályba.

Az alábbiakban néhány régi és új illeték összegét adjuk meg EUR-ban, a dél-koreai fizetőeszköz (won) értékét EUR-ra átszámítva.

	Változás előtt	Változás után
Szabadalom bejelentési illetéke elektronikus benyújtás esetén	28	31
Szabadalom bejelentési illetéke papíron benyújtás esetén	39	45
Használati minta bejelentési illetéke elektronikus benyújtás esetén	12	14
Használati minta bejelentési illetéke papíron benyújtás esetén	18	20
Védjegy bejelentési illetéke elektronikus benyújtás esetén	38	42
Védjegy bejelentési illetéke papíron benyújtás esetén	45	49
Minta bejelentési illetéke elektronikus benyújtás esetén	41	64
Minta bejelentési illetéke papíron benyújtás esetén	47	70
Szabadalom vizsgálati kérelmének illetéke, alapdíj	88	97
pótdíj igénypontonként	27	30
Használati minta vizsgálati kérelmének illetéke, alapdíj	44	48
pótdíj igénypontonként	12	13

Egyesült Királyság

A) Anglia és Wales törvénykezését évszázadokon keresztül a méltányosság (equity) elve kormányozta, amely elsőbbséget élvez a szokásjoggal szemben. A méltányosság törvénye úgy alakult ki, hogy az irányadó szokásjog törvényének szigorú alkalmazásán alapuló, váratlanul nyers következményeket enyhíteni lehetett, eredetileg a királyhoz (és később a Kancellária Bíróságához) benyújtott fellebbezéssel. A tisztesség (fairness) volt és ma is a lelke a méltányosság elvének.

Az angol jogi rendszer második alapköve a *res judicata*. Ez egy bonyolult és sokarcú jogi fogalom, amely abba az irányban hat, hogy megakadályozza azonos kérdések egynél többszöri perre vitelét azonos peres felek által. Ennek a fogalomnak a fő célja, hogy meggátolja az eljárással való visszaélést, és elősegítse az igazságos ügyintézését.

Egy új szabadalmi ügyben, amelyet az Egyesült Királyság Legfelsőbb Bírósága (UK Supreme Court) döntött el, ez a két elv egymással szemben jelent meg, és a méltányosság diadalmaskodott egy olyan ítéletben, amely felülmúlta a több mint száz éve fennálló szokásjogot.

A Legfelsőbb Bíróságnak a *Virgin Atlantic Airways Limited (Virgin) v. Zodiac Seats UK Limited (Zodiac)*-ügyben egy olyan szabadalom érvényességéről és bitorlásáról kellett döntenie, amelyet az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) engedélyezett a Virgin számára, és amelyet az Egyesült Királyságban érvényesítettek. A szabadalom nagy utasszállító repülőgépek bizonyos üléseire vonatkozott, és a Virgin a Zodiacot bitorlásért perelte be olyan ülések miatt, amelyeket számos harmadik fél számára szolgáltatott. A Szabadalmi Bíróság (Patents Court) a szabadalmat érvényesnek találta, de nem állapított meg bitorlást. Fellebbezés után azonban a Fellebbezési Bíróság (Court of Appeal) megváltoztatta a bitorlásra vonatkozó eredeti megállapítást. A Zodiacnak nem sikerült a szabadalmat megvonatnia vagy korlátoztatnia, ezért a Fellebbezési Bíróság megállapította, hogy bitorolta a szabadalmat, aminek folytán kármegállapítási eljárás következett. Az volt várható, hogy a Zodiacnak több 10 millió GBP kártérítést kell fizetnie.

Az európai szabadalmi rendszer szeszélye folytán az angol bíróság előtt folyó eljárással párhuzamosan egy második bíróság is foglalkozott a szabadalommal, amely bíróságnak szintén hatásköre volt a szabadalom érvényessége fölött. Az ESZH Műszaki Fellebbezési Tanácsa (Technical Board of Appeal) egy felszólalással foglalkozott, amelyet a Zodiac (és mások) nyújtottak be. Az ESZH előtti felszólalás egy központi megvonási eljárás, amelyben, ha a felszólaló(k) győz(nek), a szabadalmat egész Európára nézve megvonják. A Műszaki Fellebbezési Tanács döntései véglegesek, és a szabadalomban megjelölt összes európai államra nézve kötelezőek; emellett a szabadalom megvonása vagy módosítása a törvény erejénél fogva *ab initio* hatályos. Ezért, ha a szabadalmat megvonja, azt úgy tekintik, hogy sohasem létezett, és ha módosítja, a szabadalmat úgy tekintik, hogy mindig módosított alakjában létezett.

Az angol Fellebbezési Bíróság döntése után, azonban a károk megállapítása előtt a Műszaki Fellebbezési Tanács fenntartotta a szabadalmat, azonban módosított alakban. Megvonta az összes igénypontot, amelyről a Fellebbezési Bíróság megállapította, hogy bitorolták, és így csupán olyan igénypontok maradtak meg, amelyeket a Zodiac nem bitorolt.

Figyelembe véve ennek a módosításnak az *ab initio* hatását, a Zodiac úgy gondolta, hogy nem követett el helytelen dolgot, mert nem bitorolt egyetlen engedélyezettnek gondolt igénypontot sem, és így megpróbált azzal érvelni, hogy a károkozás szintje zéró volt, aminek következtében semmit nem kell fizetnie. A Fellebbezési Bíróság azonban egy 1908-as irányadó esetre és annak néhány újabb alkalmazására alapozva azt állapította meg, hogy a szabadalom érvényességét már kétségbe vonták és fenntartották, aminek következtében a *res judicata* elv, valamint azonos tények alapján az érvényességre vonatkozó pert nem lehet újra megnyitni. A Fellebbezési Bíróság által figyelembe vett és hasonló ügyállásra vonat-

kozó három korábbi ítéletben a balszerencés „bitorlót” arra kényszerítették, hogy fizessen kártérítést egy később megvont vagy módosított szabadalom alapján.

A Fellebbezési Bíróság azonban a tárgyaláson a *res judicata* törvényről eltérő és egyértelmű nézetet fogadott el. Lord Sumption egy szellemes elemzésben rámutatott, hogy a Zodiac nem próbált az érvénytelenségnek olyan okaira hivatkozni, amelyek alapján korábban vesztett. Ehelyett a szabadalom módosításának valódi tényére támaszkodott. Ezzel a ténnyel nem lehetett érvelni a korábbi ügyben felmerült dologként, mert az ügynek a Szabadalmi és a Fellebbezési Bíróság előtti elbírálásának az időpontjában a szabadalom módosítása még nem történt meg. Ennél az oknál fogva a *res judicata* nem volt alkalmazható, és a Zodiac számára megengedhető volt, hogy a kártérítés megállapításakor a módosításra támaszkodjon.

Lord Neuberger, a Legfelsőbb Bíróság elnöke egyetértett a *res judicata* ilyen megítélésével, és a tisztesség elvére utalva rámutatott, hogy az ügyben a méltányosság elvét nyomatékosan figyelembe kell venni.

Bár az ügyet színezi a „jobb későn mint soha” elv, a Virgin v. Zodiac-ügy most tisztességesebb megközelítést alapol meg olyan kérdések kezelésekor, amelyek az európai szabadalmi pereskedés számára több fórum elérhetőségéből származnak. Mindkét lordbíró, aki megjegyzéseket fűzött az ügyhöz, némi csalódottságot mutatott a rendszerrel kapcsolatban, és utalt arra, hogy szükséges lehet a bíróságok kialakult joggyakorlatának felülvizsgálata annak eldöntésekor, hogy megmaradjanak-e a nemzeti bírósági eljárások, amikor az ESZH előtt egyidejűleg felszólalási eljárások vannak folyamatban.

Majd látni fogjuk, hogy a rendszer hogyan boldogul az Egységes Szabadalmi Bíróság működésének megkezdése után, és hogy ez a bíróság hasonló körülmények között hasonló módon fogja-e megközelíteni a tisztesség elvét.

B) Az angol szakirodalomban Dávid és Góliát harcának megismétlődéseként ismertették a *Lush* nevű kis angol kozmetikai vállalat és az amerikai *Amazon* óriásvállalat közötti pert, ahol a *Lush* az angol Felsőbíróság (High Court) előtt védjegybitorlási pert nyert meg az Amazonnal szemben.

Az Amazon angol leányvállalata a Google keresőszolgáltatán keresztül azok számára, akik fürdőkozmetikumokat kerestek, ajánlotta a „Lush” ilyen termékeit, de azok helyett saját termékeit szolgáltatta. Ezzel védjegybitorlást követett el, hasonlóan az Interflora-üggyhez, amelyről az Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle 2014. februári számában (p. 150) számoltunk be, és amelyben az M&S megtevesztette azokat a vásárlókat, akik a Google-n keresztül az Interflora-ra kutatva az M&S virágszolgáltató hirdetéséhez jutottak, és így azt hitték, hogy a két vállalat társult volt.

A Felsőbíróság 2014 februárjában hozott döntése megállapította, hogy az Amazon hirdetéseiben a „Lush” név használata e vállalat védjegyének bitorlását jelenti.

C) 2010-ben a *Société des Produits Nestlé SA* (Nestlé) az Egyesült Királyságban kérelmet nyújtott be az alábbi alakú, ún. KitKat védjegy lajstromozása iránt:

A védjegybejelentést a 30. áruosztályban a következő árukkal kapcsolatban nyújtották be: csokoládé és csokoládétermékek, sütemények, cukrászsütemények, kekszek.

Az Egyesült Királyság Szellemtulajdon-védelmi Hivatala (United Kingdom Intellectual Property Office, UKIPO) úgy találta, hogy bár a védjegy nélkülözötte a benne rejlő (inherent) megkülönböztetőképeséget, a kérelmező bizonyította, hogy a védjegy használat útján megkülönböztetőképeségre tett szert. A Nestlé által benyújtott bizonyíték azt mutatta, hogy a KitKat egyike volt az Egyesült Királyságban 2005 és 2007 között a hat legkelendőbb csokoládéterméknek, és 2005 és 2010 között évente a 40 millió fontot is meghaladta a forgalma. Ennek alapján a védjegyet szerzett megkülönböztetőképeség alapján lajstromozták.

A *Cadbury UK Ltd* (Cadbury) az alábbi két alapon felszólalt a bejelentés ellen:

- a védjegy nélküli a megkülönböztető jelleget, és
- a védjegy csupán olyan alakot képvisel, amely egy műszaki eredmény eléréséhez szükséges.

Az elővizsgáló megállapította, hogy a védjegy nélküli a benne rejlő megkülönböztetőképeséget minden áruval kapcsolatban, kivéve a kekszeket és a cukrászsüteményeket. Emellett azt is megállapította, hogy a benyújtott bizonyítékok nem igazolták a megkülönböztetőképeség megszerzését, és a védjegy kizárólag olyan alakokkal rendelkezik, amely egy műszaki eredmény eléréséhez szükséges.

A Nestlé fellebbezett a döntés ellen. A Cadbury is fellebbezett azon az alapon, hogy a védjegy lényegileg nem bír megkülönböztetőképeséggel kekszekre és cukrászsüteményekre sem.

A Nestlé fellebbezésével kapcsolatban a Felsőbíró (High Court, HC) bírja, *Arnold* bíró megjegyezte, hogy ezen a területen korábban már kérdéseket intéztek az Európai Unió Bíróságához, azonban az ügyekben vagy megállapodtak, vagy pedig visszavonták azokat a CJEU döntése előtt. Így a törvény tisztázatlan maradt. Ezért *Arnold* bíró a következő kérdéseket intézte a CJEU-hoz.

1. Annak érdekében, hogy meg lehessen állapítani, vajon egy védjegy a használat folyamán megkülönböztetőképeségre tett-e szert a 2008/95/EC irányelv 3(3) cikke értelmében, elég-e, ha a bejelentő a lajstromozáskor azt bizonyítja, hogy a bejelentés időpontjában az érdekelt személyek jelentős része felismerte a védjegyet, és azt a bejelentő áruival társította.

Arnold bíró véleménye szerint erre a kérdésre az a helyes válasz, hogy a bejelentőnek bizonyítania kell, hogy az érdekelt személyek jelentős része (szemben egyéb védjegyekkel), az áruk eredetét illetően a védjegyre támaszkodik.

2. Az irányelv 3(1)(e)(ii) cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy az kizárja az olyan alakok lajstromozását, amelyek szükségesek egy műszaki eredmény eléréséhez arra a módra tekintettel, amellyel az árukat gyártják, szemben azzal a móddal, ahogyan az áruk működnek?

Arnold bíró véleménye szerint ezt a kérdést igenlően kell megválaszolni.

Ha a CJEU követi Arnold bíró véleményét, akkor valószínűtlennek tűnik, hogy a Nestlé KitKat alakját lajstromozni fogják védjegyként az Egyesült Királyságban. A Nestlének azonban van egy közösségi védjegylajstromozása ugyanerre az alakra, és már eredményesen folytatott egy harcot a Cadbury által e védjegy ellen benyújtott érvénytelenítési kísérlettel szemben. Ennek megfelelően, az egyesült királyságbeli védjegybejelentés sorsától függetlenül, a Nestlének továbbra is lesz oltalma az Egyesült Királyságban KitKat alakra vonatkozó védjegyére közösségi védjegynek lajstromozása folytán.

Egységes Szabadalmi Bíróság

A) Az Egységes Szabadalmi Bíróságra (Unified Patent Court, UPC) vonatkozó egyezmény 86. cikke kapcsán számos értelmezési probléma merült fel. E cikk első pontja hét év átmeneti időszakról beszél, amely alatt az UPC helyett hazai bíróság előtt lehet lefolytatni európai szabadalmakra vonatkozó bitorlási, megsemmisítési és érvénytelenségi pereket. A 83. cikk 2. pontja az átmeneti hét év alatti kilépés (opt out) lehetőségére vonatkozik.

Az Előkészítő Bizottság a 83. cikkel kapcsolatos kétségekről azt a nézetét fejezte ki, hogy az egyezményt úgy kell értelmezni, hogy nem vonatkozik kiléptetett szabadalmakra vagy kiegészítő oltalmi tanúsítványokra (SPC), vagy olyan európai szabadalmakra vagy SPC-kre, amelyekkel kapcsolatban az átmeneti időszak alatt kezdtek el nemzeti bíróságok előtti pereskedést.

Az Előkészítő Bizottság kijelentette továbbá: „Ha egy európai szabadalmi bejelentés, európai szabadalom vagy egy olyan SPC, amelyet egy európai szabadalom által védett termékre engedélyeztek, ki van vonva az UPC hatásköréből, vagy az ügyet az átmeneti időszakban egy nemzeti bíróság elé viszik, az egyezmény már nem érvényes”.

B) Mostanáig Ausztria az egyetlen állam, amely Brüsszelben letétbe helyezett ratifikációs okmányt.

Belgiumban a szenátus 2014. március 13-án jóváhagyta az egyezményhez való csatlakozást.

Olyan híreket kaptunk, hogy Málta 2013. február 19-én ratifikálta az Egységes Szabadalmi Bíróságra vonatkozó egyezményt. Málta londoni követsége azonban csak azt erősítette meg, hogy a máltai parlamentben 2014. január 21-én javasolták az egyezmény ratifikálását. A ratifikálási eljárás nem teljes, és jelenleg bizonytalan, hogy mikor fejeződik be.

C) Svédország, Észtország, Lettország és Litvánia 2014. március 4-én megállapodást írt alá az Egységes Szabadalmi Bíróság észak-balti regionális divíziójának a felállításáról. Ezek az államok az UPC-egyezmény aláírása óta folytattak megbeszéléseket, amelyekben Dánia

és Finnország is részt vett, de a két utóbbi állam végül úgy döntött, hogy nem írják alá a megállapodást, feltehetőleg azért, mert nemzeti helyi divíziót kívánnak felállítani.

A megállapodás szerint az eljárások egyetlen nyelve az angol lesz. A regionális divízió székhelyeként Stockholmot jelölték meg. Arra is lesz azonban lehetőség, hogy a felek bármelyik balti államban folytassák le vitáikat egy bírói testület előtt.

Európai Bizottság

Az Európai Bizottság 2013. november 28-án elfogadott egy irányelvjavaslatot az üzleti titkok és a bizalmas üzleti információk védelméről harmadik felek általi visszaélés ellen. Az irányelv meg fogja változtatni az Európai Unióban az üzleti titkokra vonatkozó előírásokat és ennek kapcsán közvetve az iparjogvédelmi törvényeket is.

Az új irányelvtől azt várják, hogy harmonizálni fogja az Európai Unió 28 tagországának ilyen vonatkozású törvényeit.

Európai Szabadalmi Hivatal

A) Az Európai Szabadalmi Hivatal és Kína Állami Szellemitulajdon-védelmi Hivatalának a vezetői Pekingben találkoztak 2013 novemberének utolsó hetében, hogy megújítsák elkötelezettségüket a globális innováció támogatásában.

A találkozó alkalmával Benoît Battistelli, az ESZH elnöke és Tian Lipu, a kínai hivatal elnöke megállapodást írt alá, amelynek értelmében a kínai fél az ESZH szabadalomkutató motorjának legújabb változatát fogja használni. Megállapodtak egy 2014. évi közös munkatervben is. Ennek keretében a két hivatal még közelebb fogja hozni, hogy a kínai hivatal az Epoque rendszer mellett az ESZH által már használt Együttműködési Szabadalmi Osztályozást (Cooperative Patent Classification, CPC) használja majd, ami lehetővé teszi a hivatkozások azonnali cseréjét.

A közös találkozót megelőzően, 2012 decemberében mindkét hivatalnál elkezdték a Patent Translate (az ESZH szabadalomfordító gépi eszköze) kínai–angol komponensének a közös használatát. A kínai hivatal 2014 elején bejelentette, hogy elfogja fogadni a CPC-t.

Battistelli elnök felhasználta kínai látogatását arra, hogy találkozzék az ESZH legjelentősebb kínai bejelentőivel, hogy jobban megértsék egymás szükségleteit, és eszmét cseréljenek arról, hogyan javítsák az európai szabadalmi rendszert.

2013. november 26-án a Renmin Egyetem Battistellit tiszteletbeli professzorrá választotta, mert megerősítette Kína és Európa között a szellemi tulajdonra vonatkozó kapcsolatokat.

B) Az ESZH 2013-ban nyolccal megnövelte ingyenes szabadalmi gépi fordítási szolgáltatása nyelveinek a számát. Így ez a szám 32-re növekedett. A szolgáltatás most kiterjed az Európai Unió tagországainak 28 hivatalos nyelvére, továbbá az orosz és néhány ázsiai nyelvre.

A fordítási szolgáltatást 2012-ben indították el az ESZH, a Google, az Európai Unió tagországainak szabadalmi hivatalai és néhány további fontos szabadalmi hivatal közös terveként. Jelenleg a szolgálathoz naponta 12 000 szabadalomfordítási kérelem érkezik be. Az Espacenet, az ESZH szabadalmi adatbázisa több mint 88 millió szabadalmi dokumentumot tartalmaz a világ minden részéről.

C) Egy PCT-bejelentés esetén egy bejelentő az ESZH-nál is megkezdheti a nemzeti szakaszt. Lehetséges, hogy az ESZH volt az ügyben a Nemzetközi Kutatási Hatóság (International Searching Authority, ISA), de az is lehet, hogy más hivatal volt az ISA.

Jelenleg az Európai Szabadalmi Egyezmény 164. szabálya alapján amikor nem az ESZH az ISA, az ESZH kiegészítő kutatást végez. Ha az ESZH kutató elővizsgálója úgy gondolja, hogy a szabadalmi bejelentés nem elégíti ki a találmány egységességére vonatkozó követelményeket, a kiegészítő európai kutatási jelentést a bejelentésnek csupán azon részeivel kapcsolatban végzi el, amelyek az igénypontban először említett találmányra vonatkoznak. Bármely további találmányt csupán megosztott bejelentés benyújtása útján lehet érvényesíteni, ami többletköltséget jelent.

Ha az ESZH az ISA, és ha a nemzetközi szakaszban végzett kutatás alatt az ESZH az egységesség hiányát állapítja meg, további kutatást lehet kérni. Egyesek úgy találják, hogy ezzel büntetik azokat a bejelentőket, akik nem az ESZH-t használták ISA-ként. Ezért az ESZH elhatározta, hogy ezt a kérdést a 164. szabály módosításával oldja meg.

A 2014. november 1-jétől kezdve érvényes új 164. szabály szerint az ESZH a bejelentőket az egységességi kifogások vonatkozásában azonosan fogja elbírálni, tekintet nélkül arra, hogy melyik ISA kutatta a PCT-bejelentést.

Függetlenül attól, hogy az ESZH volt-e az ISA vagy sem, a bejelentők azt követően, hogy az ESZH-nál végzett kutatás alapján egységességi kifogást vesznek kézhez, jogosultak lesznek további ESZH-kutatás elvégzését kérni. Emellett bármelyik út lehetővé fogja tenni a bejelentők számára, hogy az ESZH által kutatott összes találmány közül kiválasszák azt, amelyet az európai szakaszban érvényesíteni kívánnak.

Az új szabály két hónapos időtartamot engedélyez bármely másik találmány kutatására, amikor egy részleges kiegészítő kutatási jelentést kell megválaszolni, vagy amikor egy nem kutatott találmányt igényelnek az ESZH-vizsgálat megindításakor, az ESZH járt el ISA-ként, és az Elővizsgálati Osztálytól kapott kezdeti közlést válaszolnak meg. Így olyan esetekben, amikor az ESZH volt az ISA, a bejelentők további kutatást kérhetnek még akkor is, ha azt választották, hogy a nemzetközi szakaszban nem fizetnek extra kutatási illetéket az ESZH-nak.

Ha nem az ESZH volt az ISA, az új szabály akkor hatályos, ha a kiegészítő európai kutatási jelentést 2014. november 1-jén vagy azt követően adták ki.

Ha az ESZH volt az ISA, az új szabály akkor lép hatályba, ha az ESZH vizsgálati jelentését nem adták ki 2014. november 1-jéig.

D) A technológia számos területén szokásos gyakorlat termékgigénypontokban nyitott végű számértékeket használni. Erre példaként említjük a „legalább 20%” vagy a „legfeljebb 500 mg” számértéktartományt, amelyek egyik végükön nyitottak.

Az ESZH fellebbezési tanácsainak legújabb döntései azt mutatják, hogy az ilyen kifejezésekkel kapcsolatban a tanácsok az Európai Szabadalmi Egyezmény 83. cikkére tekintettel egyre szigorúbb gyakorlatot folytatnak. Az ESZE 83. cikke kimondja, hogy az európai szabadalmi bejelentésnek a találmányt eléggé világos és teljes módon kell kinyilvánítania ahhoz, hogy egy szakember meg tudja valósítani. Hasonló szövegezés van a felszólalásra vonatkozó 100(b) cikkben is.

Az alábbi példák azt mutatják, hogy az ESZE 83. cikke szerinti követelményeket a teljes oltalmi körben ki kell elégíteni.

A T 409/91 számú döntés az alábbi szövegezésű igénypontra vonatkozott:

„Desztillált fűtőolaj ..., amelynek a viasztartalma 10°C-kal a viasz megszilárdulási hőmérséklete alatt legalább 0,3 súly%, ahol a viasz kristályok átlagos részecskemérete ezen a hőmérsékleten kisebb 4000 nm-nél.”

A bejelentés nem tartalmazott olyan kinyilvánítást, amely szakembert képessé tett volna arra, hogy 1000 nm-nél kisebb átlagos részecskeméretű viasz kristályokat tartalmazó fűtőolajat tudjon előállítani. A tanács úgy döntött, hogy a leírás nem elégíti ki az ESZE 83. cikkének követelményeit, mert a találmány kinyilvánítása nem tette lehetővé egy szakember számára, hogy a találmányt az igényelt teljes tartományban megvalósítsa.

Hasonló nehézségek merültek fel a T 1008/02 számú bejelentés kapcsán, amelynek igénypontja a következő szövegű volt:

„Összetett abszorbens anyag, amely egy porózus szálás mátrixot és egy szuperabszorbens anyagot tartalmaz ..., azzal jellemezve, hogy az említett szuperabszorbens legalább 27 ml/g mennyiséget képes abszorbeálni ... vizes oldatából.”

A tanács szerint a „legalább 27 ml/g” kifejezés nem szab felső határt az igényelt tartománynak. A szabadalmas nem bizonyította, hogy az elsőbbség időpontjában a szakember számára másmilyen szuperabszorbens anyag közvetlenül rendelkezésre állt volna, amely kielégítette az igénypont további követelményeit, és olyan abszorpciós értéket szolgáltatott, amely jelentősen meghaladta az igényelt 27 ml/g minimális értéket. Ezért a tanács úgy döntött, hogy a szabadalom nem nyilvánította ki a találmányt az igényelt teljes tartományban, és ennek következtében nem elégítette ki az ESZE 83. cikkének követelményeit.

A fenti két döntés rávilágít, hogy nyitott végű igényponttartomány esetén a leírásban megfelelő adatok, illetve példák segítségével lehetővé kell tenni a nyitott oldal korlátozását.

A T 1947/11 számú döntés eljárás által meghatározott termékre (product by process) vonatkozik:

„Alacsony zsírtartalmú édességipari termék, amelyet az X igénypont szerinti eljárással lehet előállítani, amely termék legfeljebb 20% zsírfázist tartalmazó víz-az-olajban emulzióból áll.”

A felszólaló rámutatott, hogy a „legfeljebb 20% zsírfázis” kifejezés alul nyitott tartományra vonatkozik. Ugyanakkor a felszólaló azt is megállapította, hogy a zsirtartalomnak vannak bizonyos alsó értékei, amelyek nem használják a kifogásolt szabadalomban kinyilvánított technológiát, és stabil víz-az-olajban emulziót szolgáltatnak.

Másrészről a kifogásolt szabadalom olyan eljárást nyilvánít ki, amely lehetővé teszi az igényelt tartományon, vagyis a legfeljebb 20%-on belül eső zsírfázistartalmú, stabil víz-az-olajban emulziót tartalmazó termék előállítását. A példák azt bizonyították, hogy a kinyilvánított eljárással 20%-nál lényegesen alacsonyabb értékeket lehetett elérni.

A fellebbezési tanács úgy döntött, hogy az „X igénypont szerinti eljárással előállítható” szövegezés az 1. igénypont benne rejlő korlátozását képezi, vagyis nézete szerint az 1. igénypont az X igénypont szerinti eljárással kapható minimális zsírfázistartalomra van korlátozva.

Ez a döntés azt bizonyítja, hogy a ESZH 83. cikke szerinti követelményt néha ki lehet elégíteni eljárástól függő termékigényponttal is.

Az Európai Unió Bírósága

Az Európai Unió Bírósága nemrég elutasította a svájci *Rivella AG* (Rivella) fellebbezését, miután elutasították egy közösségi védjegy elleni felszólalását.

A Rivella az olasz *Baskaya di Baskaya Alim e C. Sas* (Baskaya) 2007-ben benyújtott BASKAYA közösségi védjegybejelentése ellen szóltal fel 2008-ban a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalnál (BPHH, Office for Harmonization in the Internal Market). A védjegybejelentés gyümölcslevekre és alkoholmentes italokra vonatkozott. A Rivella felszólalását 1992-ben lajstromozott saját PASSAIA nemzetközi ábrás védjegyére támaszkodva nyújtotta be, amelyet hasonló áruosztályokban lajstromoztak, és amely Franciaországot és Németországot is magukban foglaló országokban volt védve.

A BPHH két év múlva elutasította a felszólalást, mert a Rivella nem tudta bizonyítani védjegyének tényleges használatát a felsorolt országokban. A Rivella azonban arra hivatkozott, hogy védjegyét ténylegesen használta Svájcban – egy olyan országban, amely nem volt felsorolva a védjegybejelentésben –, és megpróbált a Svájc és Németország közötti, 1892. évi kétoldalú egyezményre hivatkozni, hogy bizonyítsa a tényleges használatot Németországban. A hivatkozott egyezmény 5. cikke ugyanis kimondja, hogy egy védjegy használata Svájcban egyenértékű a németországi használattal.

A BPHH döntését követően a Rivella fellebbezését kétszer is elutasították: először az Általános Bíróság (General Court, GC) 2013 júliusában és utána a CJEU 2013. december 12-én.

A CJEU-nál a Rivella azzal érvelt, hogy védjegyének területi érvényességét a nemzeti törvénynek kell uralnia (ami lehetővé teszi az 1892. évi egyezmény alkalmazását). A CJEU azonban úgy döntött, hogy a tényleges használat fogalmát harmonizálták, így azt kimerítően és kizárólag az Európai Unió törvénye szabályozza.

A CJEU döntése megállapítja, hogy a 207/2009 számú közösségi védjegyrendelet egy nemzetközi védjegynek egy tagországban való korábbi használatát írja elő, ami annyit jelent, hogy a Németország és Svájc közötti egyezmény szerinti svájci használat itt lényegesen tekintendő.

A Rivella azzal érvelt, hogy a GC tévedett, amikor a közösségi védjegyrendelet 42. cikke szerinti tényleges használat követelményét alkalmazta védjegyére, mert a lajstromozás nemzetközi – és nem közösségi – védjegyre vonatkozott. A CJEU azonban megállapította, hogy a szabály minden olyan védjegyre vonatkozik, amely hatályos egy európai uniós tagállamban, tekintet nélkül arra, hogy nemzeti vagy nemzetközi lajstromozású védjegyről van-e szó. „Ezért a GC nem tévedett, amikor a Rivella védjegyére a 42. cikket alkalmazta” – állapította meg a CJEU.

Európai vámrendelet

2014. január 1-jén a szellemi tulajdon-jogok vámügyi érvényesítésére vonatkozó, 608/2013 számú új európai uniós rendelet lépett hatályba, hatálytalanítva az 1383/2003 EC számú rendeletet. Az új rendelet körvonalazza azokat az eljárási szabályokat, amelyek szerint a vámhatóság őrizetbe vehet és vizsgálhat árukat, és mind gyakorlati, mind eljárási vonatkozásban tágítja a vámhatóságok hatalmát, erősebb oltalmat kínálva a szellemi tulajdon-jogokat bitorló árukkal szemben.

A védett szellemi tulajdon-jogok köre most kiterjed a félvezető termékek topográfiáira, a használati mintákra és a kereskedelmi nevekre, továbbá a hamisított és kalózáruk mellett az olyan árukra is, amelyekről azt gyanítják, hogy védjegy- vagy szerzői jogokat bitorolnak.

Az eljárási változások egyszerűsítik a szellemi tulajdon-jogokat bitorló áruk megsemmisítési eljárását. Ha egy kérelmező írásban megerősíti meggyőződését, hogy egy jogot bitorolnak, és hogy az árukat a vámhatóság megsemmisítheti, a bitorló árukat bírói eljárás kezdeményezése nélkül meg lehet semmisíteni, ha ehhez az áruk tulajdonosa is hozzájárul. A vámhatóság azonban meghatározhatja, hogy a válasz elmaradása az áruk tulajdonosa részéről hallgatóságos hozzájárulást jelent. Ez az eljárás most az Európai Unió összes tagállamában hozzáférhető.

Fehéroroszország

A Fehéroroszországi Szellemi tulajdon-védelmi Központ 2014. január 1-jével számos szabadalmi illetéket csökkentett. Így például felére csökkent a szabadalmi bejelentési és engedélyezési díj. A vizsgálati díjak közel egyharmaddal csökkentek. Ugyanakkor növekedtek a végzések megválaszolási határidejének hosszabbítására vonatkozó díjak.

Finnország

A) A Finn Legfelsőbb Adminisztratív Bíróság nemrég úgy döntött, hogy a SCAN PACK nemzetközi ábrás védjegy megtévesztően hasonlít a nemzetileg lajstromozott SCANPACK OY üzleti névhez, és egészében nem lajstromozható Finnországban.

A nemzetközi védjegy postai csomagolásra vonatkozott a 16. áruosztályban. A SCANPACK OY élelmiszer-csomagolásra volt lajstromozva korlátozás nélkül, és ezért a 16. áruosztályban postai csomagolásra is vonatkozhatott. A bíróság ezért arra következtetett, hogy az élelmiszer-csomagolás nem jelent szükségszerűen csupán olyan csomagolást, amelyben élelmiszert szállítanak a fogyasztóknak. A védjegy hangzásilag is hasonló volt a kereskedelmi névhez. Ezek a tényezők megtévesztési kockázatot hoztak létre, ami a SCANPACK védjegy lajstromozásának akadályát képezte.

B) Finnországban a szellemi tulajdon-védelmi ügyeket 2013. szeptember 1-jén központosították a Kereskedelmi Bíróságon. Ezzel a reformmal a tisztességtelen üzleti magatartással és a versennyel foglalkozó Kereskedelmi Bíróság hatáskörét jelentős mértékben kiterjesztették a szellemi tulajdonnal kapcsolatos bitorlási és megsemmisítési ügyekre is.

Franciaország

A francia polgári Legfelsőbb Bíróság (Cour de cassation) fenntartotta az alsófokú bíróságnak azt a döntését, amely megállapítja, hogy az alkalmazott által a munkaadóra történő átruházás idejében egy olyan találmány igazságos árát, amelyet az alkalmazási szerződés hatáskörén kívül alkottak meg, de amelyet át lehet ruházni a munkaadóra, az említett találmány átruházásának időpontja utáni kereskedelmi hatásának az alapján lehet megállapítani.

Hollandia

A Lundbeck 1989, illetve 2002 óta forgalmazza az antidepresszáns Cipramilt (citalopram hatóanyaggal), illetve a Cipralaxet (escitalopram hatóanyaggal). A citalopram racém keveréke vagy racemátja a két különböző enantiomernek, a (+) és a (-) enantiomernek (amelyeket S- és R-enantiomereknek is neveznek). Az enantiomerek sztereoisomerek, vagyis azonos kémiai képletű anyagok, amelyeknek azonban eltérő a térbeli elrendezése. Az escitalopram a (+) vagy S-enantiomerje a citalopramnak.

A Lundbeck a tulajdonosa a 0 346 066 számú európai szabadalomnak, amely az escitalopram terméket védő termékgigénypontokat, valamint az escitalopram előállítását védő eljárásigénypontokat foglal magában. 2008-ban az *Alfred Tiefenbacher*, a *Centrafarm* és a *Ratiopharm* generikus cég a Hágai Kerületi Bíróságnál (HKB) megsemmisítési eljárást indított a Lundbeck szabadalma ellen. A Lundbeck ellenkeresetben ideiglenes intézkedést kért a három cég ellen.

A HKB úgy gondolta, hogy mind a termékigénypontok, mind az eljárási igénypontok nélkülözik a feltalálói tevékenységet, és a Lundbeck teljes szabadalmát megvonta. Ez ellen a döntés ellen a Lundbeck a Fellebbezési Bíróságnál (FB) fellebbezett. Az FB nézete szerint az igényelt gyártási eljárás feltalálói tevékenységen alapszik, azonban a termékigénypontok nélkülözik a feltalálói tevékenységet, mert a racém keverék és az escitalopram jellemzői önmagukban ismertek voltak, és az elsőbbségi időpontban kézenfekvő volt, hogy a citalopram enantiomerjeinek egyike megnövelt hatékonyságot mutat a racemáttal szemben.

A Lundbeck azt állította, hogy az elsőbbség napján nem volt ismert a citalopram enantiomerjeinek az előállítás. Az FB így fenntartotta az eljárási igénypontokat, azonban feltalálói tevékenység hiánya miatt megerősítette a Lundbeck termékigénypontjainak az érvénytelenítését.

A Lundbeck eredményesen fellebbezett az FB döntése ellen a Legfelsőbb Bíróságnál (LB). Az LB azon a véleményen volt, hogy egy olyan anyag, amelynek az összetétele és lehetséges jellemzői önmagukban ismertek, és amely anyag ennél fogva kézenfekvő módon következik a technika állásából, mindemellett lehet nem kézenfekvő és szabadalmazható, ha az elsőbbség napján a technika állása nem foglalt magában egy eljárást ennek az anyagnak az előállítására, és ezt az anyagot az igényelt eljárással feltalálói módon lehet első ízben előállítani. Mindezek után ebben az esetben az anyag sem következik kézenfekvő módon a technika állásából, bár önmagában az összetétele és a lehetséges jellemzői révén ismert.

Az LB szerint döntése összhangban van az Európai Szabadalmi Hivatal műszaki fellebbezési tanácsainak a kialakult joggyakorlatával (T 595/90, T 1412/04, T 441/02, T 803/01 és T 268/98 számú döntés), továbbá a Német Legfelsőbb Bíróság és az Angol Lordok Háza döntéseivel.

Az LB elutasította a generikus vállalatok kereszfellebbezését, mert úgy gondolta, hogy az érvénytelenség bizonyításának terhe a szabadalom érvénytelenítését kérő félen (vagyis a generikus vállalatokon) nyugszik, és hogy az FB nem követett el hibát, amikor úgy döntött, hogy az escitalopram igényelt előállítási eljárása feltalálói tevékenységen nyugszik. Az LB továbbá megállapította, hogy annak a kérdésnek a megválaszolásakor, hogy egy találmány kielégíti-e a feltalálói tevékenység követelményeit, a holland bíróság nem köteles a „probléma és megoldás” megközelítést követni (még ha ezt a megoldást gyakran alkalmazzák is a gyakorlatban a holland bíróságok).

Az LB döntése kedvező az innovatív gyógyszerállalatokra nézve, mert egy anyagra vonatkozó termékigénypontokat lehet kapni (és fenntartani) ennek az anyagnak az előállítására vonatkozó feltalálói eljárás kinyilvánítása alapján, ha a technika állása az elsőbbség időpontjában nem nyilvánított ki eljárást ennek az anyagnak az előállítására, és az igényelt eljárással ez az anyag első ízben állítható elő feltalálói módon. A döntés azt is mutatja továbbá, hogy a holland bíróságok, ideértve az LB-t is, figyelembe veszik az ESZH és a külföldi bíróságok, így az angol és a német bíróságok döntéseit, amikor szabadalmi ügyekben ítéleznek.

India

A) Az indiai szabadalmi törvény végrehajtási utasítását 2014. február 28-i hatállyal módosították. A legfontosabb változás, hogy bevezették a szabadalmi bejelentők egy harmadik kategóriáját, a kisvállalatot. Az árutermelő kisvállalatok üzemi vagy gépi beruházásának értéke nem haladja meg a kb. 1,6 millió USD-t, míg a szolgáltató kisvállalatok felszerelési beruházásának értéke nem haladja meg a kb. 800 000 USD-t.

A szabadalmi bejelentési és egyéb eljárási illetékek a következő módon változtak meg.

1. Természetes személyek (egyének) esetében megközelítőleg 60%-kal emelkedtek.
2. Kisvállalatok esetében a természetes személyekre érvényes illetékek 2,5-szöröse érvényes.
3. Egyéb bejelentők (nem kisvállalatok vagy természetes személyek) esetében az illetékek megközelítőleg kétszer nagyobbak, mint a kisvállalatok és ötször nagyobbak, mint a természetes személyek esetében.

A módosított szabályok rendelkezése szerint az illetékek 10%-kal növekednek, ha a bejelentést és egyéb dokumentumokat nem online, hanem papíron nyújtják be.

B) Indiában a felszólalási határidőt a védjegybejelentések publikálásától számított három hónapról négy hónapra növelték. Ez a határidő nem hosszabbítható meg.

C) A *Schering* 2006-ban nyújtott be bejelentést Indiában a vorapaxál nevű trombin-receptor antagonist biszulfátsójának egy kristályos polimorf alakjára. A vorapaxált a szívkoszorúér heveny megbetegedése által előidézett mellfájdalomban jelentkező akut koszorúér-szindróma kezelésére használják. Magának a vorapaxálnak a kristályos alakjára vonatkozó párhuzamos gyógyszer kifejlesztése még folyamatban van.

2009-ben a szabadalmi hivatal elnökhelyettese arra hivatkozva utasította el a találmányi bejelentést, hogy nem bizonyították a kristályos alak gyógyászati hatékonyságát, jöllehet ezt az 1970. évi indiai szabadalmi törvény 3*d*) cikke megkívánja. A másik kifogás az volt, hogy a találmány a 2005. évi módosított szabadalmi törvény 2(*i*)(*j*)(*a*) cikke szerint nélkülözi a feltalálói tevékenységet. A Schering cáfolta az elutasítás megalapozottságát, és a Szellemitulajdon-védelmi Fellebbezési Tanácshoz (Intellectual Property Appellate Board, IPAB) nyújtott be fellebbezést.

Az döntésében megállapította, hogy a hivatal titokzatosan és rosszul szövegezte meg elutasító határozatát. Azt is kifogásolta, hogy a bejelentőnek nem adtak lehetőséget arra, hogy igénypontjait minden szempontból ismertethesse, és a szabadalmi törvény 15. cikkére hivatkozva megállapította, hogy a hivatal a bejelentés elutasítása előtt nem adott lehetőséget a bejelentőnek arra, hogy a kifogásolt hibákat megszüntesse. Ez azt bizonyítja, hogy a hivatal felületesen bírálta el a bejelentést, jöllehet a hivatkozott törvénycikk világosan rávilágít arra, hogy egy bejelentést nem lehet mechanikusan elutasítani, másrészt lehetőséget kell adni a bejelentő számára a bejelentés módosítására.

A feltalálói tevékenység hiányára alapozott elutasítással kapcsolatban is megállapította az IPAB, hogy a hivatal mechanikusan határozatlan okokra hivatkozott anélkül, hogy a bejelentési iratokat részletesen tanulmányozta volna. Az IPAB megállapította, hogy a vorapaxal biszulfátsója stabilabb, megjavult termodinamikai tulajdonságokat mutat, és fizikai tulajdonságai is kedvezőbbek az alapvegyületénél. Az IPAB arra utasította a hivatal elnökhelyettesét, hogy újból vizsgálja meg az ügyet, és adjon elegendő lehetőséget a bejelentő számára ahhoz, hogy megalapozza vagy módosítsa igénypontjait.

A Schering-ügyben egy másik vitapont a gyógyászati hatékonyság. A bejelentőknek bizonyítaniuk kell a gyógyszer kristályos alakjának hatékonyságát, hogy eleget tegyenek a szabadalmi törvény 3(d) cikkében foglaltaknak. Ezt most úgy tehetik meg, hogy nem kell félniük szabadalmuk elutasításától a szabadalmi hatóságok által.

Izrael

A) Az izraeli hivatal közlése szerint a hivatalnál 2013-ban 6185 szabadalmi bejelentést nyújtottak be, amelyek közül 5294 volt párizsi uniós elsőbbséget igénylő vagy PCT nemzeti szakaszba lépő bejelentés, és a fennmaradó 891 bejelentés származott hazai bejelentőktől.

B) A hivatal enyhített néhány vizsgálati követelményt. A fontosabbakat az alábbiakban foglaljuk össze.

– Nem kell benyújtani a bejelentésben említett, nem szabadalmi publikációk másolatát.

– Ha a bejelentést az elővizsgáló nem találja egységesnek, már nem kívánja a bejelentés megosztását. A bejelentő ezt a kifogást bármilyen módon elintézheti, és a megosztott bejelentés benyújtásának joga mindaddig fennáll, amíg a bejelentés engedélyezését nem publikálták. Ez a változás minden függő bejelentés ügyében visszamenőleges hatályú.

– A bejelentések leírásából nem kell törölni a nem igényelt anyagra vonatkozó részeket.

– A leírást nem kell összhangba hozni az igénypontokkal.

C) *Moshe Zucker* (Zucker) 2010. szeptember 7-én nyújtott be kérelmet az alábbi védjegy lajstromozása iránt taxiszolgáltatásra, szabad internethozzáféréssel.

Oren Ravino (Ravino) 2011. május 15-én nyújtott be kérelmet az alábbi védjegy lajstromozása iránt taxik mobiltelefonos és internet útján való rendelkezésére.

Az izraeli hivatal 2012. március 11-én közölte, hogy a védjegy törvény 29(a) cikke alapján a védjegyek között versenyeljárást indított. Minthogy a felek képtelenek voltak megegyezni, benyújtották bizonyítékaikat, és tanúikat 2013. április 18-án keresztkérdések feltevésével hallgatták ki.

Zucker, aki taxisofőr, arra hivatkozott, hogy versenytársánál kilenc hónappal előbb nyújtotta be védjegybejelentését, és súlyos pénzeket ruházott be szolgáltatásának népszerűsítésére a televízió és a sajtó útján.

Ravino, aki szintén taxisofőr, azzal érvelt, hogy 2009 óta használja védjegyét, mert ekkor tárgyalta meg tervét programozókkal. Igényét egy 2011 márciusában kötött titkossági megállapodással támasztotta alá.

Döntésében az elővizsgáló, *Ms. Bracha* közölte, hogy a Ravino által bizonyított első használat időpontja 2011. április 12. volt, amikor ügyfelekkel levelezett. Ezzel szemben Zucker 2010. november 15-én szerepelt egy televíziós adásban, vagyis hamarabb kezdte használni a védjegyét, mint Ravino. Az elővizsgáló azonban nem látott egyik fél részéről sem világos előnyt a használat mennyiségében és időtartamában. Egyik fél sem tanúsított tisztességtelen magatartást.

A védjegy törvény 30(a) cikke alapján a hivatal engedélyezheti a védjegyek egyidejű fennállását, különös tekintettel a védjegyek grafikai elemeinek és színeinek különbözőségére. Emellett a védjegyek hasonló része deskriptív, és így önmagában a lajstromozásból kizárt volt, aminek következtében nem lett volna méltányos a védjegyet csak az egyik vagy csak a másik fél javára lajstromozni. Egyik fél sem hivatkozott arra, hogy fennforogna az ügyfelek megtévesztése.

A fenti okok miatt a hivatal mindkét fél védjegyét lajstromozta.

Japán

A) Az Olimpiai/Paraolimpiai Meghívó Bizottság 2012. január 18-án nyújtott be kérelmet a Japán Szabadalmi Hivatalnál (JSZH) a TOKYO 2020 védjegy lajstromozása iránt mind a 45 áruosztályban.

Korábban e védjegy lajstromozása iránt 2011. november 11-én nyújtottak be kérelmet csak a 41. áruosztályban, amelyet 2012. január 20-án lajstromoztak.

Egy városnévből és egy dátumból álló védjegybejelentéseket a JSZH általában nem lajstromoz, mert azok nem bírnak megkülönböztető jelleggel. A TOKYO 2020 védjegy esetében azonban a JSZH most azon a véleményen volt, hogy a lajstromoztatni kívánt kifejezésről felismerhető, hogy egy kérelmező üzletéhez tartozó árukra vagy szolgáltatásokra vonatkozik (védjegy-törvény, 3.2 cikk).

B) A gazdasági, kereskedelmi és ipari minisztérium utasítása alapján a JSZH-nak 2014. március végéig javaslatot kellett előterjesztenie a parlament számára a szabadalmi törvény, a védjegy-törvény, a mintatörvény és a szabadalmi ügyvivőkre vonatkozó törvény felülvizsgálatáról.

A szabadalmi törvény felülvizsgálata során olyan rendszert fognak megvalósítani, amelynek alapján ha egy versenytárs vállalat hasonló technológiára nyújt be szabadalmi bejelentést, és hamarabb kap szabadalmi jogot, ez ellen „engedélyezés utáni felülvizsgálat” keretében kifogást lehet emelni az engedélyezéstől számított hat hónapon belül.

A mintatörvény felülvizsgálatakor a japán törvényt az ipari minták nemzetközi lajstromozására vonatkozó Hágai Egyezmény rendelkezéseivel fogják összehangba hozni.

A védjegy-törvény felülvizsgálata során lehetővé fogják tenni az oltalomszerzést megkülönböztető mozgásokra és hologramokra logókban, továbbá színekre és hangokra is.

C) A gazdasági, kereskedelmi és ipari minisztérium 2014. január 14-én bejelentette, hogy csökkenti a szabadalmi díjakat annak a törvénynek az alapján, amely a 2013. őszi rendkívüli országgyűlésen született, és a gazdasági versenyképesség erősítését célozza. A díjcsökkentési rendszabályok 2014. április 1-jén léptek hatályba, és a 2018. március 1-jéig benyújtott szabadalmi bejelentésekre vonatkoznak.

A minisztérium közlése szerint a vizsgálati illetékek és a szabadalmi illetékek kétharmaddal csökkentek a kis- és közepes vállalatok által benyújtott hazai bejelentések esetén. Hasonló díjcsökkentés következett be a nemzetközi bejelentések kutatási díjával és elővizsgálati díjával kapcsolatban is.

E díjcsökkentésektől azt várják, hogy a kis- és közepes vállalatok mind Japánban, mind külföldön növelni fogják szabadalmi bejelentéseik számát.

D) A JSZH elhatározta, hogy regeneráló (például összejtekre vonatkozó) gyógyszerekre és eszközökre 20 évről legfeljebb 25 évre meghosszabbítja a szabadalmi oltalmat, feltéve, hogy a találmány kielégít bizonyos követelményeket.

A törvénytervezet kidolgozásának okát a JSZH abban jelölte meg, hogy Japán tudományos téren vezető hatalom a regeneratív gyógyszerek területén, és e tudományterület szabadalmi támogatása kulcsfontosságú a japán innováció területén.

A hivatal a vonatkozó törvénytervezetet 2014. június végéig terjeszti be a parlamentnek.

E) A Szellemtulajdon-védelmi Felsőbíróság 2013. december 17-én elutasította a popénekes *Lady Gaga* ügyeit intéző *Ate My Heart Inc.* (Ate) társaság kérelmét a LADY GAGA védjegy lajstromozása iránt a lemezek, elektronikus átvittelek internetfelhasználásával, megőrizhető zenefájlok, videolemezek és videoszalagok felvitt hanggal kategóriában. Azzal kapcsolatban

folyt a vita, hogy ha engedélyeznék a védjegyet ilyen árukra vonatkozó felhasználásra, az kifejezné-e a kérdéses áruk minőségét. A bíróság döntése szerint világszerte – ideértve Japánt is – jól ismert, hogy Lady Gaga egy amerikai énekesnő, és ezért a LADY GAGA védjegy, vagyis az ilyen védjeggyel ellátott termékek tartalma könnyen felismerhető lenne a nevezett énekesnő nevéként. Ezért a védjegy nem töltené be a megkülönböztető funkciót, aminek révén meg lehet különböztetni egy terméket mások termékeitől. Emellett ha a védjegyet olyan árukon használnák, amely nem tartalmazza Lady Gaga énekét, a védjegy félrevezetőnek lenne tekinthető. Ezen az alapon a védjegy-lajstromozási kérelmet elutasították.

Itt megjegyezzük, hogy a LADY GAGA védjegyet a JSZH már lajstromozta másmilyen árukkal kapcsolatban.

Kanada

A) A kanadai kormány egyidejűleg öt szellemi tulajdonvédelmi-törvényt terjesztett a parlament elé abból a célból, hogy az ország szabadalmi, védjegy- és ipariminta-törvényét harmonizálja legfontosabb kereskedelmi partnereinek hasonló törvényeivel.

A 2014. január 28-án előterjesztett nemzetközi egyezmények a következők:

- a Madridi Jegyzőkönyv, amely lehetővé teszi védjegytulajdonosok számára, hogy egyetlen nemzetközi bejelentés révén védjegyüket több országban védhessék;
- a Szingapúri Szerződés, amely a védjegy-lajstromozási eljárás bizonyos adminisztratív vonásait harmonizálja;
- a Nizzai Egyezmény, amely a védjegy-lajstromozási eljárásnál az áruk és szolgáltatások széles körű osztályozási rendszerét szolgáltatja;
- a Hágai Egyezmény, amely egyetlen nemzetközi bejelentés révén lehetővé teszi a tagországokban ipariminta-oltalom elnyerését; és
- a Szabadalomjogi Szerződés, amely nemzeti és regionális szabadalmi bejelentések és szabadalmak esetén számos alaki eljárást harmonizál.

A parlament legalább 21 ülésnapja után a kormány hozzákezd a fenti nemzetközi szerződések törvénybe iktatásához, ami várhatóan számos törvény módosítását fogja szükségessé tenni.

B) 2013. december 28-án megváltoztak a kanadai szabadalmi törvény végső végzéssel kapcsolatos joggyakorlatának szabályai.

Kanadában viszonylag szokatlanok a végső végzések (final actions), ellentétben például az Amerikai Egyesült Államok ilyen vonatkozású joggyakorlatával. A kanadai szabadalmi szabályok (Canadian Patent Rules) szerint egy szabadalmi bejelentés elővizsgálata folytatható számos nem végső végzéssel, amíg az elővizsgáló vagy engedélyezi a szabadalmat, vagy pedig ésszerű okai vannak azt hinni, hogy a bejelentő nem tud eleget tenni egy vagy több kifogásának. Ilyen helyzetben az elővizsgáló elutasíthatja a bejelentést egy végső végzéssel.

A korábban hatályos szabadalmi szabályok szerint ha a bejelentő végső végzést kapott, lehetősége volt a bejelentés módosítására és a végzés megválaszolásaként érvek előterjesztésére. Ekkor az elővizsgáló elfogadhatta a módosításokat és az érveket, és engedélyezhette a bejelentést, vagy pedig a szabadalmi hivatal elnöke (commissioner of patents) felülvizsgálta a bejelentést. Ha a hivatali elnök felülvizsgálta egy elutasított bejelentést, a bejelentőt önműködően meghívták egy szóbeli tárgyalásra. A gyakorlatban a végső végzést követően a szóbeli tárgyalást a Szabadalmi Fellebbezési Tanács (Patent Appeal Board) előtt tartották, és ezt követően a tanács javasolt döntést a hivatali elnöknek.

A módosított szabadalmi szabályok szerint a végső végzés megválaszolásaként benyújtott módosításokat be nem nyújtottnak tekintik, ha a végső végzésre benyújtott válasz nem győzi meg a hivatali elnököt arról, hogy a szabadalmat engedélyezheti. Kanadában a szabadalmi bejelentőknek számos lehetőségük van arra, hogy a nem végső végzések megválaszolása útján elfogadásra kész állapotba helyezték bejelentésüket, és így a végső végzés utáni módosítások szükségtelenné válnak. Minthogy azonban a végső végzés utáni módosítást a hivatal figyelmen kívül hagyhatja, célszerű egy szabadalmi bejelentést minden egyes válasz alkalmával a lehető legjobban elfogadásra kész állapotba helyezni, mert egy végső végzést külön figyelmeztetés nélkül kiadhatnak.

A módosított szabadalmi szabályok szerint a bejelentőt nem hívják önműködően meg szóbeli tárgyalásra, ha az elővizsgáló a bejelentő végső végzésre adott válasza után nem engedélyezi a bejelentést.

A módosított szabadalmi szabályok most megengedik a hivatali elnöknek, hogy a végső végzésben felsorolt elutasítási okokon kívül egyéb indokokra is hivatkozzék. Ez ellentétes a régi szabályokkal, amelyek szerint ha a hivatali elnök egy végső döntés után a bejelentést az ügy folytatása céljából visszaadta az elővizsgálónak, az utóbbi csak olyan kérdésekkel foglalkozhatott, amelyek már szerepeltek a végső végzésben. Most a hivatali elnök nem adhatja vissza a bejelentést az elővizsgálónak, mert a módosított szabadalmi szabályok azt írják elő, hogy a hivatali elnök vagy engedélyezze a bejelentést, vagy pedig utasítsa el azt. A hivatali elnök általi elutasítás ellen fellebbezést lehet benyújtani a Szövetségi Bíróságnál (Federal Court, FC).

C) 2010-ben a Szövetségi Bíróság megállapította, hogy az *Apotex* bitorolta a *Merck* rovasztatinra (MEVACOR[®]) vonatkozó, eljárástól függő termékszabadalmát, továbbá hogy a szabadalom érvényes, és hogy a *Merck* kártérítésre jogosult. 2013. július 16-án a kártérítés összegének megállapítását célzó tárgyaláson *Snider* bíró 119 millió CAD összegű kártérítést ítélt meg a *Merck* javára, amely a következő tételekből állt össze: (i) 63 millió CAD a *Merck* Canada profitvesztéséért, amelyet a bitorlás miatt szenvedett az *Apotex* lovasztatin-eladásai folytán; (ii) 51 millió CAD haszonvesztés, amelyet a *Merck* US szenvedett annak következtében, hogy kevesebb lovasztatin adott el a *Merck* Canadának a bitorlás miatt; (iii) ésszerű royalty az *Apotex* lovasztatin-eladásai miatt a szabadalom oltalmi idejének lejártá előtt; és (iv) ésszerű royalty az exporteladások bitorlás miatti csökkenése következtében.

D) Kanada szabadalmi törvénye a kanadai bejelentés napjától visszafelé számítva egyéves türelmi időt engedélyez a bejelentő által történő nyilvánosságra hozatalra.

A Kanadai Legfelsőbb Bíróság (LB) az *Apotex v Sanofi-Synthelabo Canada*-ügyben 2008-ban azt állapította meg, hogy egy találmány kinyilvánítása többek között az igényelt találmány korábbi nyilvános használata által idézhető elő. A korábbi nyilvános használathoz azt kell kimutatni, hogy a találmány a köznek legalább egy tagja számára titkossági kötelezettség nélkül hozzáférhető volt. Egy olyan találmány, amely a tekintetek elől rejtve van, vagy amelynek a belső működése nyilvános használat közben nem ismerhető meg, nem minősül a köz számára hozzáférhetőnek.

Az albertai olajhomok feldolgozására vonatkozó találmányok ügyében a kanadai bíróságok állást foglaltak azzal kapcsolatban, hogy mi képezi a feltaláló általi nyilvánosságra hozatalt, ami elindítja a türelmi időt. Két újabb döntésében az FC további tényezőket vett figyelembe, amikor eltérő következtetésekre jutott ilyen jellegű kérdések elbírálásánál.

A *Downhole Tools Ltd. v. National-Oilwell Canada Ltd.*-ügyben a felperes feltalált egy fúrókészüléket, amelyet a szabadalmi bejelentés benyújtása előtt több mint egy évvel kikölcsonzött fogyasztóknak. A kölcsönzési idő alatt a fúrókészülék egy dobozba volt zárva, és nem volt látható vagy kapható a kölcsönvevők számára. További tájékoztatás a találmányról kérésre volt kapható a kölcsönvevők számára, akik azonban nem terjesztettek elő ilyen kérést. Annak ellenére, hogy a kölcsönvevők a fúrókészülék belső működését nem látták és további tájékoztatást sem nyertek, az FC azt állapította meg, hogy a kölcsönvevők „hozzáférési lehetőséggel” bírtak, amit a szerződés nem tiltott. Az FC döntése szerint a lehetőség elegendő volt ahhoz, hogy a találmány kinyilvánítását képezze, és a szabadalmat érvénytelennek nyilvánította.

A *Varco Canada Ltd. (Varco) v. Pason Systems Corp.*-ügyben 2013-ban az FC hasonló körülmények között eltérő eredményre jutott. Itt a felperes fúrókészülékének prototípusát egy harmadik fél fúrótornyában a szabadalmi bejelentés benyújtási napja előtt több mint egy évvel használták. A feltaláló azt tanúsította, hogy a fúrótorony működtetői számára csupán egészen általános formában adott tájékoztatást a találmányról, és hogy ő maga hajtotta végre az összes kísérleti fúrást. Használaton kívül a fúrókészüléket tartalmazó dobozt lezárta, és nem volt lehetőség látni a találmány belső működését vagy más módon ahhoz hozzáférni. Az FC azt állapította meg, hogy ezek a tények összhangban voltak azzal a szándékkal, hogy a találmányt titokban tartsák, annak ellenére, hogy a szerződésben nem volt titkosságra vonatkozó megállapodás. A bíróság a szabadalmat érvényesnek találta, és megállapította, hogy azt bitorolták.

A fenti ügyek nem tesznek lehetővé semmiféle általános következtetést olyan találmányok nyilvános gyakorlatbavételére, amelyek nem láthatók és nem hozzáférhetők. A „köz számára hozzáférhető” kifejezés ugyanis a körülményektől függ, és esetről esetre kell megállapítani. Ennek megfelelően egy találmány feltalálója vagy tulajdonosa nem támaszkodhat pusztán arra a tényre, hogy találmányának belső működése a nyilvános használat ideje

alatt nem látható vagy nem hozzáférhető. Olyan esetekben, amikor elkerülhetetlen egy találmány nyilvános használata egy szabadalmi bejelentés kanadai benyújtási napja előtt, az ilyen használatot az összes résztvevő írott titoktartási kötelezettsége mellett célszerű lefolytatni, és a szabadalmi bejelentést célszerű a lehető leghamarabb benyújtani.

E) Az FC 2014. január 17-én egy biológiai tárgyú találmány bitorlásával kapcsolatban hozott döntést, megállapítva, hogy az *AbbVie Corporation* (Abbvie) szabadalma érvényes, és hogy ezt a szabadalmat bitorolja a *Janssen Inc.* (Janssen) *STELARA* nevű gyógyszere, amelynek infliximab nevű monoklonális antitest a hatóanyaga, és amelyet pszoriázis kezelésére használnak.

Az Abbvie (korábban Abbott) a tulajdonosa a 2 365 281 számú, „Humán IL-12-t megkötő humán antitestek és eljárás azok előállítására” című vitatott szabadalomnak. Ez a szabadalom elkülönített humán antitestekre vonatkozik, amelyek megkötik az IL-12-t, egyikét sok olyan citokinnek, amelyek a testben immunreakciókat szabályoznak. Az antitest IL-12-höz kapcsolása meggátolja a receptor kötődését, és ezáltal hasznossá teszi az antitestet betegségek kezelésében, ideértve a pszoriázist is.

A szabadalom 9. példája tartalmazza az egyetlen klinikai adatot, leírva egy sajátos antitest, a J695 vagy placebo adagolását egészséges személyeknek kettős vak klinikai próbában. A próba alanyainak egyike a tanulmány kezdetén pszoriázisban szenvedett, és arról számolt be, hogy az antitestkezelés javította betegségének tüneteit.

A szabadalom 226 igénypontja közül csak kettő volt érintve az ügyben. *Hughes* bíró a két igénypontot olyannak tekintette, amelyek egy elkülönített humán antitest alkalmazására irányulnak, azonban úgy találta, hogy az IL-12 pszoriázis kezelése szempontjából az igénypontok szerint minimális affinitással kötődik, különösen *in vitro* próbákban.

A Janssen *STELARA* termékében az orvosi hatóanyag egy humán antitest, amely transzgenikus géntechnológia használatából származik, szemben a fágprezentációval, amit a szabadalomban leírt J695 antitest leszármaztatására használnak. Minthogy azonban az igénypontok nem voltak egy sajátos módszerrel létrehozott humán antitestekre korlátozva, a *STELARA* az igénypontok oltalmi körébe esett. Emellett az Abbvie a *STELARA* antitest vizsgálatára kísérleteket végzett, amelyeket az FC elfogadott annak bizonyítására, hogy az antitest kielégítette az igénypontok által megkívánt affinitást. Így *Hughes* bíró megállapította, hogy a Janssen *STELARA* antistete bitorolta az igénypontokat.

A Janssen arra hivatkozott, hogy a vitatott szabadalom kézenfekvőség és túl tág oltalmi kör miatt érvénytelen. *Hughes* bíró azonban megállapította, hogy a találmány nem kézenfekvő, és az oltalmi kör sem megalapozatlan. Ezért *Hughes* bíró az igénypontokat érvényesnek és bitoroltnak találta.

A Janssen jogosult a döntés ellen a Szövetségi Fellebbezési Bírósághoz (Federal Court of Appeal) fordulni.

Hughes bíró fenti döntése azért érdekes, mert érvényesnek talált egy antitest gyógyászati alkalmazására vonatkozó szabadalmat.

F) A legáltalánosabb alap egy védjegy kanadai lajstromozási kérelmének elutasítására, hogy a lajstromozni kért védjegy összetéveszhető hasonló árukkal és/vagy szolgáltatásokkal kapcsolatban használt lajstromozott vagy függő védjegyekkel. Ilyen esetekben a bejelentő néha benyújt egy hozzájáruló nyilatkozatot (letter of consent), amely jelzi, hogy a hivatkozott védjegy tulajdonosa hozzájárul a bejelentő védjegyének használatához és lajstromozásához. Jelenleg az ilyen hozzájáruló levelek ritkán győzik meg az elővizsgálót kifogásának visszavonásáról. Ez a helyzet azonban rövidesen megváltozhat.

A jelenlegi kanadai törvény szerint ha két védjegy összetéveszhető (és áruk és/vagy szolgáltatások azonos osztályával kapcsolatban használják őket), a védjegyeket nem engedik együttélni a lajstromban, hacsak nem ugyanaz a jogi személy birtokolja őket. Ezen a helyzeten nem változtat, ha a korábbi védjegy tulajdonosa hozzájárul a későbbi védjegy lajstromozásához, vagy ha a két jogi személy rokon vállalat. Ha a védjegyeket két eltérő vállalat birtokolja, akkor a kanadai védjegy törvény elutasítja a későbbi védjegy lajstromozását, és egy hozzájáruló nyilatkozatnak általában korlátozott a súlya.

A Kanadai Szellemtulajdon-védelmi Hivatal álláspontját az igazolja, hogy egyik feladatának a köz védelmét tartja. Annak ellenére, hogy a védjegy tulajdonosok hozzájárulnak a védjegyek együttéléséhez, fennáll az a veszély, hogy a rendes fogyasztók még mindig megtévesztve és félrevezetve lehetnek az áruk vagy szolgáltatások eredetét illetően, ha ezek az áruk vagy szolgáltatások hasonló védjegyekkel vannak ellátva.

A hivatal álláspontja gyakran csalódást okoz a Kanadán kívüli védjegy tulajdonosoknak. Különösen ez a helyzet azért, mert a hivatal nem használja a nemzetközi osztályozási rendszert, és védjegyeket megtévesztőnek tekinthet akkor is, ha azok különböző osztályokba tartozó árukra és/vagy szolgáltatásokra vonatkoznak.

Újabban azonban a hivatal nem hivatalosan jelezte, hogy szándékában áll megváltoztatni ezt a gyakorlatát. Említette ugyanis annak a lehetőségét, hogy gyakorlata megváltozhat olyan módon, hogy ha elfogad beleegyező nyilatkozatokat, minden további ellenvetés vagy érvelés nélkül engedélyezni fogja megtévesztő védjegy lajstromozását egy másik vállalat nevében.

Katar

2013. december 6-án Katar kormánya letétbe helyezte a mikroorganizmusok szabadalmi eljárás céljából történő letétbehelyezésének nemzetközi elismerésére vonatkozó Budapesti Szerződéshez való csatlakozás okmányát. Ennek megfelelően a nemzetközi szerződés Katarra nézve 2014. március 6-án lépett hatályba.

Kína

A) A Pekingi Felsőbíróság 2001-ben kiadott egy szabadalombitorlásokkal foglalkozó anyagot „Vélemények szabadalombitorlás meghatározásával kapcsolatos kérdésekről” címmel.

A megoldandó szabadalmi viták számának növekedése miatt új problémák merültek fel. Ezeknek a megoldására új anyagot adott ki „Irányelvek szabadalombitorlás meghatározására” címmel. Az „Irányelvek...” 133 szabályt és 15 800 szót tartalmaz, és megoldást nyújt a szabadalmak oltalmi körének meghatározására, a szabadalombitorlás meghatározására, és a szabadalombitorlás elhárítására gyors és gyakorlati módon.

Az „Irányelvek...” a szabadalmi törvénnyel és a Legfelsőbb Bíróság értelmezésével összhangban a régi „Vélemények...” egyes pontjait törli, más pontokat módosít, és számos új szabályt iktat be. Ezáltal javítja a szabadalmi oltalmat, elősegíti az innovációt, és egységesíti a bírósági gyakorlatot. Fontos segédeszközt jelent a bírók, a szabadalmi ügyvivők és a szabadalmi joggyakorlatot folytató ügyvédek számára.

B) A Pekingi Felsőbíróság megállapította, hogy egy idegen szavakból álló védjegy megkülönböztetőképességét a vonatkozó kínai vásárlóközönség általános ismeretei alapján kell megállapítani.

A CHROMA RICHE egyike a *L'Oréal* hajápoló márkaneveinek. 2007. június 20-án a *L'Oréal* Franciaországban kérte a CHROMA RICHE védjegy lajstromozását a 3. áruosztályban hajápoló szerekre. A lajstromozást 2007. november 23-án engedélyezték. 2008. február 14-én a *L'Oréal* kérelmet nyújtott be az oltalomnak Kínára való kiterjesztése iránt. Ezt a Kínai Védjegyhivatal 2008. október 29-én elutasította azon az alapon, hogy a védjegy közvetlenül leírja a megjelölt áruk tulajdonságait. A *L'Oréal* 2011. január 4-én fellebbezést nyújtott be a Védjegy-felülvizsgálati Bizottságnál, amely azonban fenntartotta a hivatal elutasítását, megállapítva, hogy a védjegy a megjelölt áruk tulajdonságait írja le, és általános megjelenésében nélkülözi a megkülönböztetőképességet, [védjegy törvény, 11(1)(2) és 28. cikk].

2011. augusztus 10-én a *L'Oréal* az 1. számú Pekingi Közbenső Bíróságnál nyújtott be fellebbezést. Ez a bíróság a következő okok alapján megváltoztatta a Védjegy-felülvizsgálati Bizottság döntését.

– A „chroma” szó szokatlan szakmai kifejezés, amely színskálát, kromatikusságot, szintelitést stb. jelent, és ez eltér a bizottság által adott értelmezéstől (például „színtelítés”).

– Minthogy a „riche” egy francia szó (jelentése: gazdag), az átlagos kínai fogyasztó, aki nem ismeri a francia nyelvet, nagy valószínűséggel nem érti a CHROMA RICHE védjegy jelentését.

– A „riche” és a „chroma” szó szótári meghatározása eltér a bizottság értelmezésétől. Ezért valószínűtlen, hogy a hajápoló szereken alkalmazott védjegyet a vonatkozó közönség a megjelölt áruk leírásának fogná fel, úgyhogy az nem működhetne az áruk forrásának meghatározójaként.

Ezután a Védjegy-felülvizsgálati Bizottság a Pekingi Felsőbíróságnál fellebbezett, amely fenntartotta az elsőfokú döntést. Kinyilvánította, hogy a bíróságoknak, amikor idegen szavakból álló védjegyek érvényességére vonatkozó ügyekben ítélik az adminisztratív eljárásokban, a védjegy megkülönböztetőképességére vonatkozó megállapításait a kínai közönség általános tudására kell alapozniuk. Megállapította továbbá, hogy amikor az idegen

szavak a közönség számára forrásazonosítóként működhetnek, a védjegyet disztinktívnek kell tekinteni.

Kirgizisztán

2014. február 6-án Kirgizisztán elnöke aláírta a parlament által 2013. december 18-án jóváhagyott, a védjegyek, szolgáltatási védjegyek és eredetmegjelölések módosítására vonatkozó törvényt.

Az új törvényt a Kirgizisztáni Szabadalmi Hivatal dolgozta ki. A törvénymódosítás szerint a védjegybejelentőnek a bejelentés napjától számított hat hónapon belül joga van védjegyeinek korai vizsgálatát kérni.

Az új törvény meghatározást nyújt a jól ismert védjegy fogalmáról.

A törvénymódosítás a védjegyek és az eredetmegjelölések hivatalos lapban való publikálásának időtartamát a korábbi három hónapról egy hónapra csökkenti.

A korábbi védjegy törvény 1998. január 14-én lépett hatályba, és utoljára 2003. február 27-én módosították. E védjegy törvény szerint védjegyeket, szolgáltatási védjegyeket és kollektív védjegyeket engedélyeznek. Védjegyoltalomban részesíthetők a grafikusán ábrázolható jelek, így szavak, nevek, betűszavak, betűk, számok, színárnyalatok vagy színkombinációk, háromdimenziós formák, áruk háromdimenziós alakja vagy csomagolása, valamint az említett jelzések kombinációi.

A védjegy oltalmi ideje tíz év, amely további tíz-tíz évre megújítható.

Laosz

A Laoszban 2012. október 1-je óta hatályos védjegy törvény szerint a védjegyek a lajstromozás napjától számított tíz évig maradnak hatályban. A korábbi törvény szerint a védjegyek oltalmi idejét a bejelentés napjától számították.

Mexikó

A Mexikói Szellemtulajdon-védelmi Hivatal elnöke 2014 januárjában Mexikóvárosban találkozott az Európai Szabadalmi Hivatal elnökével, és kölcsönös megállapodást írtak alá arról, hogy fokozzák együttműködésüket a szabadalmak területén annak érdekében, hogy mindkét régióban támogassák az innovációt.

Németország

A) A Német Szabadalmi és Védjegy hivatal (Deutsches Patent- und Markenamt, DPMA) elnöke 2014. január elején bejelentette, hogy a német használati minták, valamint szabadal-

mi bejelentések és szabadalmak egy része 2014. január 7-től kezdve – az alább részletezett megkötésekkel – elektronikusan ingyen megtekinthetővé válik. Eddig az időpontig ugyanis ezeknek az iratoknak a megtekintése csupán személyesen volt lehetséges a hivatalban, vagy pedig másolatokat lehetett rendelni.

A fenti iratok a következő korlátozásokkal váltak hozzáférhetővé:

- minden szabadalmi és használatiminta-bejelentés, amelyekkel kapcsolatban 2013. január 21. után nyújtottak be megtekintési kérelmet;
- a 2013. január 21. óta publikált összes szabadalom és lajstromozott használati minta;
- minden szabadalmi bejelentés, amelyet 2013. január 21. után nyújtottak be a DPMA-nál, és amelyet már publikáltak.

A szabadalmi bejelentések elleni felszólalási eljárások, valamint a használati minták elleni törlési eljárások részletei is hozzáférhetők. Ellentétben azonban az Európai Szabadalmi Hivatal gyakorlatával, ahol a fellebbezési eljárások részletei is hozzáférhetők online, a Szövetségi Szabadalmi Bíróság (Bundespatentgericht, BPG) fellebbezési eljárásainak és megsemmisítési eljárásainak a részletei jelenleg online nem hozzáférhetők.

B) A Düsseldorf-i Kerületi Bíróságnak (DKB) abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a szabadalmi oltalom alól való mentességet (Bolar-mentesség) eredményez-e, ha egy generikus vállalat számára egy harmadik fél szállít szabadalom által védett terméket forgalmazási engedély megszerzése céljából. A Bolar-mentességet a 2001/83/EC európai irányelv és az azt módosító 2004/27/EC irányelv, különösen annak 10. cikke szabályozza.

A DKB megállapította, hogy a Bolar-mentesség kétségtelenül fennáll olyan esetekben, amikor a generikus cég saját maga gyártja a szabadalom által védett terméket forgalmazási engedély megszerzéséhez, de úgy döntött, hogy egy harmadik fél által szállított anyag csak nagyon korlátozott körülmények között esik a Bolar-mentesség alá, nevezetesen akkor, ha a szállító a generikus céggel együtt szervezi a próbákat és tanulmányokat, amelyeket a forgalmazási engedély elnyerése céljából végeznek.

A DKB elutasította azt a kérést, hogy a harmadik fél általi szállítás kérdését az Európai Unió Bírósága elé terjesszék.

A Düsseldorf-i Fellebbezési Bíróság (DFB) nem értett egyet a DKB döntésével. Szerinte harmadik fél szállítását bizonyos feltételek mellett meg kell engedni, nevezetesen akkor, ha a szállítás célja a forgalmazási engedély megszerzésének elősegítése. A DFB azonban úgy gondolta, hogy bizonyos kérdések még tisztázásra szorulnak. Ezért az ügyet a CJEU elé terjesztette.

C) Az eladott termékek rendeltetési helyének az ismerete önmagában nem vezet ahhoz a jogi kötelezettséghez, hogy az eladónak vizsgálnia kellene, vajon az eladott termékek a vevő országában sértenek-e valamilyen szellemi tulajdon-jogot. Ennek megfelelően egy olyan külföldi vállalat, amelyik alkatrészeket szállít egy német gépkocsigyártó vállalatnak, és kizárólag külföldön működik, elvileg arra a feltételezésre támaszkodhat, hogy német vevője a német törvények szerint jár el. Egy lehetséges szabadalombitorlás vizsgálatának a

jogi kötelezettsége keletkezik általában akkor, ha a külföldön székelő szállítótársaság sajátos tájékoztatást kap – például egy neki küldött figyelmeztető levél útján – arról, hogy a német vállalat szabadalombitorlást követhet el.

A vizsgált esetben egy jármű az utasait oldalirányú ütközés ellen védő eszközre vonatkozó, 0 798 168 B1 sz. európai szabadalom német részének tulajdonosa pert indított egy külföldi vállalat (alperes) ellen, amely egy német gépkocsigyártó (vásárló) számára oldalsó légszékelyeket gyártott és szállított. A vevő a légszékelyeket Németországban kívül, az alperes gyárában vette át, és azokat Németországba importálta és ott osztotta szét. A külföldi alperes elleni per indítása előtt a felperes 2012. május 7-én figyelmeztető levelet küldött az alperesnek, amire az 2012. május 9-én válaszolt, visszautasítva a felperes szabadalombitorlásra vonatkozó vádjait.

Arra a korábbi megállapítására támaszkodva, hogy a német vásárló a fenti cselekedeteivel szabadalombitorlást követett el, a Mannheimeri Kerületi Bíróság (MKB) vizsgálatát a külföldi alperes felelősségére összpontosította. Általános jogi elvek alapján az MKB először tisztázta, hogy a vizsgált esetben az alperes, aki kizárólag külföldön tevékenykedett, nem volt felelős sem közvetlen szabadalombitorlásért, sem a német vevő szándékos támogatásáért a Németországban elkövetett bitorlással kapcsolatban. A külföldi alperes és a német vásárló közös bitorlásáról sem lehetett szó, mert nem volt bizonyíték közös „akciótervről”. Ezért az alperes felelősségét csak a német vevő szándékos bitorlásához való hanyag hozzájárulás elvére lehetett alapozni. A Szövetségi Legfelsőbb Bíróság (Bundesgerichtshof, BGH) kialakult joggyakorlata szerint egy harmadik fél szabadalombitorlásához való hanyag hozzájárulás miatti felelősség azt kívánja, hogy *a*) az alperes ehhez a bitorláshoz egy további okot szolgáltatson azáltal, hogy elmulasztja a bitorlás megakadályozását, jóllehet ez elvárható volt tőle (mert korábban megkönnyítette a szabadalombitorlást); és *b*) ezt elkövetve az alperes megsértette azt a jogi kötelezettséget, amelynek a valódi célja a megsértett szabadalmi jog védelme. A BGH szerint minden egyes esetben meg kell határozni az összes fennforgó érdek és vonatkozó jogi értékelés mérlegelése alapján, hogy fennáll-e és milyen mértékben ilyen jogi kötelezettség.

Ezeket az általános elveket alkalmazva az MKB megállapította, hogy a külföldi alperes a figyelmeztető levél kézhezvételének időpontjától, vagyis 2012. május 9-től kezdve volt felelős azért, mert hanyagul hozzájárult a vevő közvetlen szabadalombitorlásához.

A külföldi alperesnek ez a felelőssége azon a megfontoláson alapszik, hogy nem szüntette meg a légszékelyek szállítását, és nem vizsgálta meg gondosan a jogi helyzetet, jóllehet figyelmeztető levelet kapott a felperestől. Az MKB továbbá azt is kifejtette, hogy egy külföldi szállító általában nem köteles vizsgálni, hogy az általa szállított készülékek bitorolnak-e szellemi tulajdon-jogokat Németországban – csupán annak a ténynek az alapján, hogy tudomása volt a készülékek Németországba szállításáról. Ez a kellő gondosság kialakult jogi szabályozásából és a territorialitás elvéből következik, amelyek szerint egy külföldi alperes, aki saját országának törvényeivel összhangban jár el, törvényesen támaszkodhat arra a vá-

rakozásra, hogy egy német vásárló ismeri a németországi jogi helyzetet, és Németországban nem követ el szabadalombitorlást. Egy figyelmeztető levél kézhezvételekor – itt 2012. május 7-én – azonban az alperesnek az lett volna a kötelessége, hogy megvizsgálja, vajon az általa gyártott készülékek valóban felhasználják-e a vitatott szabadalom műszaki tanítását, és a német vevő jogosult volt-e használni a szabadalmazott találmányt Németországban.

Az MKB megállapította, hogy az alperes nem kellő mértékben tett eleget ennek a kötelezettségének, különösen azért nem, mert nem kért jogi tanácsot egy erre szakosodott ügyvéd-től vagy szabadalmi ügyvivőtől, hanem egyszerűen elutasította a szabadalomtulajdonos állításait, nyilvánvalóan a ténybeli és jogi helyzet kellő vizsgálata nélkül.

D) A *Stiftung Warentest* (SW) (Áruvizsgáló alapítvány) Németország leghíresebb fogyasztói szervezete, amely termékvizsgálatokat végez különböző márkanevű áruk és szolgáltatások összehasonlítása útján. Az SW a TEST (magyarul: próba) védjegyet 1966 óta használja, és 2004-ben lajstromoztatta is piros alapon fehér betűkkel tesztmagazinokra, a fogyasztók tájékoztatására és fogyasztói áruvizsgálatok publikálására.

Az *Axel Springer Verlag* (Springer), egy jól ismert német kiadó törlési keresetet indított a TEST védjegy ellen, miután az SW megtámadta a Springer „Auto Test” képeslapjának a címét.

A DPA megállapította, hogy a TEST védjegy csupán leíró jellegű a lajstromozott árukkal kapcsolatban, és ezért elrendelte a védjegy törlesztését. Ennek folytán az SW a BPG-nél nyújtott be fellebbezést. A BPG-nek eltérő volt a véleménye, és elutasította a Springer törlési keresetét, mert azon a nézeten volt, hogy a megtámadott védjegy a vonatkozó vásárlóközönség körében a hosszan tartó használat eredményeként megkülönböztetőképeségre tett szert. Ezt egy 2009-ben végzett piackutatás bizonyította, amely szerint a számításba vehető fogyasztók 43%-a a vitatott védjegyet eredetjelzőnek tekintette.

A BPG döntése ellen az SW a BGH-nál fellebbezett, amely nem értett egyet a BPG döntésével, és megállapította, hogy a piackutatás 43%-os eredménye nem elegendő annak bizonyításához, hogy a TEST védjegy használat útján megkülönböztetőképeségre tett szert.

Emellett a BGH arra is rámutatott, hogy a vitatott védjegyet 2009 óta nem használták lajstromozott alakjában, és arra a következtetésre jutott, hogy az sincs kizárva, hogy a 43% azóta tovább csökkent. Egyéb tényezők, így a piacmegosztás, a példányszámok, a hirdetési költségek és a folyóirat árusítási időtartama az adott esetben nem voltak elegendők a szerzett megkülönböztetőképeség bizonyításához.

A BGH visszautalta az ügyet a BPG-nek, amelynek most döntenie kell abban a kérdésben, hogy a TEST védjegy már 2004-ben, vagyis a védjegy lajstromozásának időpontjában nélkülözötte-e a szerzett megkülönböztetőképeséget. Ilyen vonatkozásban a BGH világossá tette, hogy egy lajstromozott német nemzeti védjegy, amelyet szerzett megkülönböztetőképeség alapján lajstromoztak, csak akkor érvényteleníthető, ha már lajstromozásának időpontjában nélkülözötte a szerzett megkülönböztetőképeséget, és azt még az érvénytelenítésre vonatkozó döntés időpontjában is nélkülözi.

Norvégia

A Norvég Iparjogvédelmi Hivatalnál lajstromoztatták az ALFRED NOBEL védjegyet a 32. áruosztályban forrásvízre, ásványvízre és ívóvízre. Ez ellen a *Nobel Alapítvány* (NA) megvonási keresetet nyújtott be azon az alapon, hogy a védjegy használata megtévesztené a közönséget, mert azt hihetné, hogy az áruk vásárlásával békefenntartó és jótékonyági munkát támogat. Az NA arra is hivatkozott, hogy a védjegy bejelentője a tudós örökségét említve tisztességtelen előnyre próbál szert tenni az ő erőfeszítéseik, eredményeik és tevékenységük alapján.

Másrésről a védjegybejelentő arra hivatkozott, hogy az Európai Unió első védjegyirányelvének 3(1)(g) cikke nem a kereskedelmi versenytárs érdekeit, hanem a közt védi.

A Norvég Iparjogvédelmi Hivatal (NIH) elutasította a törlési keresetet, megállapítva, hogy a hivatkozott rendelkezés csupán az áruk tárgyilagos tulajdonságaira, például minőségére vagy földrajzi eredetére utal, nem pedig szubjektív gondolattársításokra, így a békefenntartó munka vagy jótékonyági célok támogatására. A NIH emellett azt is megállapította, hogy az NA elmulasztotta bizonyítani, hogy az átlagos fogyasztó az ALFRED NOBEL védjegyet jótékonyági vagy békefenntartó munkával társítaná.

Fellebbezés után a Szellemtulajdon-védelmi Fellebbezési Tanács (SZTFB) megállapította, hogy a NIH helytelenül állapította meg, hogy csupán az áruk tárgyilagos tulajdonságai mérvadók, amikor azt vizsgálják, hogy egy védjegy megtévesztő-e. Az SZTFB azonban azt is hangsúlyozta, hogy az áruk kereskedelmi eredetére vonatkozó félrevezető gondolattársítások a vonatkozó törvényes rendelkezés hatáskörén kívül esnek. Ehelyett ténylegesen az a mérvadó, hogy a közönséget a védjegy látványa megtéveszti-e, vagy hogy elegendő kockázata van-e annak, hogy a közönséget be lehet csapni azzal, amit ténylegesen vásárol.

Az SZTFB arra a következtetésre jutott, hogy az NA nem dokumentálta eléggé, hogy pénzszerző tevékenységtől eltérő dologról lenne ismert. Emellett az igényének alátámasztására benyújtott bizonyíték nem volt elegendő annak alátámasztására, hogy a köz hiedelme szerint Nobel Alfréd vagy az NA általában jótékonyági vagy békefenntartó tevékenységgel foglalkozik.

Az SZTFB azt is megállapította, hogy a hatályos törvény szerint az első bejelentői elv történelmi személyek neveinek a lajstromozására is vonatkozik, vagyis az első bejelentőnek nem kell dokumentálnia, hogy bármilyen elkötelezettsége áll fenn az elhunyt személlyel vagy annak nevével kapcsolatban.

A fentiek alapján az SZTFB úgy döntött, hogy az ALFRED NOBEL védjegy nem csapja be a közönséget az áruk jellegével vagy minőségével kapcsolatban.

Olaszország

A) A Milánói Fellebbezési Bíróság (MFB) (amelynek szellemi tulajdon-védelmi részlege is van) 2013. szeptember 4-én hozott döntésével elrendelte a LAMBRETТА védjegy használat hiánya miatti törlését.

A LAMBRETТА az olasz gépiparban az egyik leghíresebb védjegy volt a II. világháború után, és egy olyan robogó megjelölésére vezették be, amely hosszú éveken keresztül a fő versenytársa volt a Vespa robogóknak (amelyeket a *Piaggio* vállalat ma is gyárt). A LAMBRETТА védjegy használatát *Innocenti*, az eredeti tulajdonos, 1971-ben szüntette meg, amikor a cég-jogok új tulajdonosa, a *Scooters India Ltd.* Indiába vitte a gyártási lehetőségeket, és a robogókat 1985-ig exportálta Olaszországba.

2010-ben a Milánói Bíróság (MB) elsőfokú eljárásban úgy döntött, hogy bár a védjegy használata megszűnt, az a tény, hogy az új tulajdonos 2002-ben felújította a használatot, annak a jele volt, hogy ez a vállalat előnyt szándékozik szerezni a régi LAMBRETТА védjegy szimbolikus értékéből (a védjegyet azonban nem a motorján, hanem csupán ruházati termékeken használta).

Az MFB megváltoztatta a döntést, megállapítva a következőket.

– A védjegy használata 1992. december 31-én megszűnt, amikor az olasz törvényhozás hatályba léptette az Európai Unió első védjegyrányelvét (89/104/EC).

– Az abban az időben hatályos olasz törvény szerint a védjegy megújított használata nem volt elegendő a védjegy időközben bekövetkezett törlésének ellensúlyozásához.

– A fentiek következtében egy védjegyet csak akkor lehet megfelelően és kielégítően használni, ha ez a használat legalább elvileg képes megváltoztatni a piac állapotát és ennek következtében a versenytársak helyzetét. A döntés ezen a ponton összhangban van az Európai Unió joggyakorlatával.

Úgy tűnik tehát, hogy a döntés azt a nézetet képviseli, amely szerint a „hírnév” nem csupán egy elvont elem, amelyet függetlenül lehet használni és forgalmazni; a hírnév inkább a védjegyhez kapcsolódó minőség, amelynek a piacon értékkel kell rendelkeznie, és amelyet ott használni kell.

B) Olaszországban 2003-ban iparjogvédelmi ügyekre szakosodott bíróságokat állítottak fel a következő városokban: Bari, Bologna, Catania, Firenze, Genova, Milánó, Nápoly, Palermo, Róma, Torino, Trieszt és Velence. 2012 márciusában ezt a listát további 9 várossal 21-re egészítették ki.

2013. december 23-án új törvény jelent meg, amely a különleges bíróságokra vonatkozó rendelkezést az alábbi 9 városa korlátozta: Bari, Cagliari, Catania, Genova, Milánó, Nápoly, Róma, Torino és Velence.

Az új törvény olasz szakmai körökben súlyos csalódást okozott, mert fontos és tapasztalt bíróságokat zárt ki, így például a bolognait és a firenzeit.

Spanyolország

A) Spanyolország kormánya 2013. augusztus 6-án helyezte letétbe a Szabadalmi Jogi Szerződés (Patent Law Treaty) csatlakozási okmányát. Ennek megfelelően a nemzetközi egyezmény Spanyolországra nézve 2013. november 6-án lépett hatályba.

A PLT célja, hogy harmonizálja a szerződő államok szabadalmi hivatalai által megkívánt alaki követelményeket, ezáltal világszerte megkönnyítve a szabadalmi oltalom megszerzését és csökkentve a bejelentők költségeit, valamint a szabadalmi hivatalok adminisztratív munkáját.

B) A Spanyol Szabadalmi és Védjegy hivatal 2014 februárjában gyorsított szabadalmi vizsgálatra ((PPH) vonatkozó megállapodást kötött az Izraeli Szabadalmi Hivatallal. E megállapodás alapján a korábban vizsgálatot végző hivatal vizsgálati eredményeit a másik hivatal felhasználja saját párhuzamos bejelentése szabadalmazhatósági vizsgálatának meggyorsítására.

C) A Barcelonai Fellebbezési Bíróság (BFB) 2014. január 8-án visszavonta a Barcelonai 7. számú Kereskedelmi Bíróság (7. sz. BKB) korábbi döntését, amely engedélyezte a Pfizer által kért ideiglenes intézkedést a generikus szildenafilkészítmények ellen állítólagos szabadalombitorlás miatt. A sildenafilfil a hatóanyaga a Pfizer Viagra gyógyszerének.

A Pfizer a tulajdonosa az EP 0463756-B1 (EP '756) európai szabadalomnak, amelyet 1991 júniusában nyújtott be, és amelyre 1995 áprilisában kapott szabadalmat három különböző igénypontsorozattal; az utóbbiak közül az egyiket kizárólag Spanyolország számára engedélyezték, és csupán hat eljárásigénypontot tartalmazott. A szabadalom spanyol fordítását 1995 júniusában publikálták ES 2071919-T3 számmal.

2002 februárjában a Pfizer kiegészítő oltalmi tanúsítványt (SPC) kapott, amely 2011. június 7-én lépett hatályba, amikor a szabadalom lejárt, és 2013. június 22-éig volt hatályban.

A Pfizer 2006 márciusában az EP '756-os szabadalom állítólag felülvizsgált, 14 igénypontot tartalmazó fordítását nyújtotta be a Spanyol Szabadalmi és Védjegy hivatalnál. Ezek közül hat felelt meg az Európai Szabadalmi Hivatal által Spanyolország számára engedélyezett hat eljárási igénypontnak, és nyolc termék- és alkalmazási igénypont felelt meg az ESZH által egyéb országoknak, így Németországnak, Franciaországnak és az Egyesült Királyságnak engedélyezett általános igénypontsorozatnak.

A spanyol hivatal 2006 júliusában publikált egy megjegyzést, amely szerint a Pfizer felülvizsgált fordítást nyújtott be, azonban ezt követően a hivatal ezt félretette, és végül elutasította, hogy publikálja a felülvizsgált fordítást. A Pfizer megtámadta a hivatal döntését a vitás ügyek Adminisztratív Bíróságánál, amely első fokon elutasította a fellebbezést. 2010. november 4-én azonban a Legfelsőbb Bíróság adminisztratív tanácsa fenntartotta a Pfizer fellebbezését.

A felülvizsgált fordítást végül 2011. augusztus 30-án publikálták, miután a szabadalom oltalmi ideje lejárt, és az SPC hatályba lépett. Meglepő módon ez a felülvizsgált fordítás

a Pfizer által 2006-ban benyújtott eredeti 14 igénypont helyett csupán nyolc (termék- és alkalmazási) igénypontot tartalmazott.

2011 októberében a Pfizer az összes vállalatot beperelte, amely generikus szildenafilfilrt forgalmazott Spanyolországban, szabadalmának és SPC-jének állítólagos bitorlásáért a felülvizsgált fordítás (termék- és alkalmazási igénypontok) szerint. A Pfizer ideiglenes intézkedést is kért, hogy valamennyi generikus versenytársát eltávolítsa a piacról.

2012. február 21-én a 7. sz. BKB engedélyezte az ideiglenes intézkedést annak ellenére, hogy a generikus termékek már hosszú idő óta a piacon voltak (az első generikus terméket 2009 végén hozták forgalomba).

A generikus versenytársak fellebbeztek az elsőfokú döntés ellen.

A BFB 2014. január 8-án hatályon kívül helyezte az elsőfokú döntést, mert megállapította, hogy nem állt fenn az ún. „késedelmi veszély”, amelyre a Pfizer az ideiglenes intézkedésre vonatkozó kérelmében hivatkozott. A BFB figyelembe vette, hogy a generikus versenytársak majdnem kétéves forgalmazása ellenére a Viagra még mindig a piac 61%-át uralta, és ezért megalapozatlan volt a Pfizernek az az állítása, hogy SPC-jének 2013 júniusában történő lejáratá előtt elveszítené piacát.

Ilyen vonatkozásban a BFB azt is figyelembe vette, hogy a spanyol egészségügyi rendszer pénzügyileg nem támogatja a szildenafilfillal történő gyógyítást. Ezért annak árát szabadon lehet meghatározni.

Az alperesek jogosultak beperelni a Pfizert azokért a károkért, amelyeket annak következtében szenvedtek, hogy generikus szildenafilfil készítményeiket 2012 áprilisától, vagyis az ideiglenes intézkedés elrendelésétől kezdve 2013 júniusáig, vagyis a Pfizer SPC-jének lejáratáig eltiltották a piactól.

Svájc

2013. szeptember 30-án a Szövetségi Legfelsőbb Bíróság arról döntött, hogy egy használatban levő védjegy milyen mértékben térhet el lajstromozott alakjától ahhoz, hogy megőrizze a hozzá kapcsolódó jogokat. A döntés azt mutatja, hogy ez a mérték nagyon korlátozott.

Az ügy háttereként megemlítjük, hogy a svájci védjegy törvény szerint egy jogtulajdonos elveszítheti védjegyéhez kapcsolódó jogát, ha védjegyét megszakítatlan öt éves időtartamon át nem használta [védjegy törvény, 12(1) cikk]. A törvény 11(2) cikke szerint a használat olyan alakban, amely nem tér el jelentősen a lajstromozott alaktól, szintén védjegyhasználatot képez, és ezért megőrzi a védjegy jogokat. Ez bizonyos mértékig a védjegy dinamikus használatát teszi lehetővé.

A vezető svájci *Migros-Genossenschafts-Bund* kiskereskedő hálózat és az óragyártó *Mondaine Watch Ltd* jogi vitába bonyolódott különböző hasonló védjegyekkel kapcsolatban, amelyek az „M” betűt és a „watch” szót, valamint közöttük egy kört tartalmaznak (ez a *körös védjegy*):

A Migros több mint 30 évig árusította a Mondaine által gyártott órákat. Az együttműködés 2010-ben véget ért, és a felek azóta harcolnak a vonatkozó védjegyekkel kapcsolatos jogaikért. A Mondaine 1985-ben lajstromoztatta az M-WATCH MONDAINE védjegyet és 2003-ban a körös védjegyet, míg a Migros 2008-ban az M-WATCH és az M WATCH védjegyet. A Mondaine felszólalásokat nyújtott be a Migros védjegyei ellen, azonban az eljárásokat felfüggesztették, mert függőben volt a Legfelsőbb Bíróság döntése.

2010-ben a Migros panaszt emelt a Zürichi Kereskedelmi Bíróságnál (ZKB), és kérte a Mondaine védjegyeinek átruházását vagy törlését. Állítása szerint a Mondaine védjegyeit nem használták jogmegőrző módon. A tényleges használat az M-WATCH védjegyre és egy olyan védjegyre korlátozódott, amely megegyezett a körös védjeggyel, de a fekete kör egy fehér keresztet tartalmazott (*keresztes* védjegy):

A ZKB elutasította a keresetet, azonban helyt adott a Mondaine ellenkeresetének, amely szerint a Migros már semmilyen alakban sem használhatja az M WATCH védjegyet. A Mondaine körös védjeggyel kapcsolatban a ZKB megállapította, hogy azt úgy használták, hogy a használat nem tért el jelentős módon a lajstromozott alaktól. Ezért a ZKB szerint a használat megőrizte a jogokat. A kör helyett egy kötőjel használata nem változtatja meg a védjegy által keltett általános benyomást, mert a védjegyet az „M” betű és a „watch” szó jellemzi. Így a ZKB arra a következtetésre jutott, hogy ez nem képezett jelentős eltérést a lajstromozott alaktól.

A ZKB megállapította továbbá, hogy ugyanez érvényes a keresztes védjegyre is, mert a svájci keresztet csupán díszítésnek kell tekinteni, amely nem változtatja meg a lajstromozott körös védjegy kialakítását. Az M-WATCH MONDAINE védjeggyel kapcsolatban a ZKB-nek az volt a véleménye, hogy annak az óraszíjon való használatát úgy kell tekinteni, hogy az megőrizte a védjegyjogokat az árukon, így az időmérő és az időjelző készülékeken.

A Migros kétségbe vonta annak a döntésnek a helyességét, amely szerint a használat megőrizte a védjegyekhez kapcsolódó jogokat. Ezért a Szövetségi Legfelsőbb Bírósághoz nyújtott be fellebbezést, amely hatályon kívül helyezte az alsófokú bíróság ítéletének főbb pontjait, és a körös védjegyet érvénytelennek nyilvánította. Megállapította, hogy egy védjegy általános benyomását megalapozó megkülönböztető elemeket nem lehet megfosztani azonosságuktól olyan alak használata által, amely különbözik a lajstromozott alaktól. Egy védjegy megkülönböztető jellegét mindig meg kell őrizni, és egy megkülönböztető elem elhagyása egy jelölés eltérő általános benyomásához vezetne.

A körös védjeggyel kapcsolatban megállapította, hogy az üres kört helytelenül tekintették csupán olyan ábrás elemnek, amely nem befolyásolja a védjegy által keltett általános benyomást. Az „M” elem és a „watch” szó nehezen tekinthető megkülönböztető jellegűnek időmérő szerkezeteken, ezért a bíróság azon a véleményen volt, hogy a védjegy által keltett általános benyomás szempontjából csupán a grafikus elemet lehet döntőnek tekinteni. A szóelemek minél kevésbé rendelkeznek megkülönböztetőképeséssel, annál jobban előtérbe kerülnek a grafikus elemek eredetjelzőként. Ilyen esetekben a grafikus elem(ek) bármilyen módosítása vagy elhagyása döntő mértékben befolyásolja a védjegy megkülönböztetőképeségét.

Ezért a Szövetségi Legfelsőbb Bíróság a fekete körben levő fehérkereszt-jelzéssel kapcsolatban – az alsó fokkal ellentétben – megállapította továbbá, hogy az üres körnek egy svájci kereszttel való helyettesítése jelentős különbséget képez a lajstromozott alakhoz viszonyítva. A svájci kereszt használatát nem lehet csupán jelentőség nélküli díszítőelemnek tekinteni, mert az – főleg órák esetén – különös jelentőséggel bír minőségi jelzőként, amely befolyásolhatja a megkülönböztetőképeséget is. Ilyen megfontolások alapján megállapította, hogy sem az M-WATCH jelzés, sem a keresztjelzés használata nem őrizte meg a körös védjeggyel kapcsolódó jogokat.

Svédország

A) 2014 januárjában a svéd kormány egy emlékeztetőben javasolta egy olyan új bíróság létrehozását, amely szellemi tulajdon-védelmi, továbbá verseny- és értékesítési ügyekre lenne szakosodva. A fő cél a szellemi tulajdon-védelmi ügyekben a bírói gyakorlat javítása, hogy lehetővé tegyék a jobban kiszámítható és magas minőségű döntések létrehozását.

A javasolt új központi rendszerben a Stockholmi Kerületi Bíróság lesz az új Szabadalmi és Versenybíróság, és a Svéd Fellebbezési Bíróság fogja betölteni ezekben az ügyekben a fellebbezési bíróság szerepét. A Legfelsőbb Bíróság lesz a legfelsőbb fórum. A tervezet szerint meg fogják szüntetni a jelenlegi Szabadalmi és Védjegy-fellebbezési Bíróságot.

Az új rendszer a javaslat szerint 2015. július 1-én lép hatályba.

B) A HTC birtokolt egy szabadalmat, amely egy Twister nevű tisztítóterméket védett. A *Hâte*, egy tisztítótermék-elosztó, padlótisztítás céljára egy „gyémántpárnának” nevezett versenyző terméket vezetett be 2007-ben egy kereskedelmi vásáron, és az új termékre ugyanebben az évben megrendeléseket kapott.

2008-ban a HTC a *Hâte* ellen bitorlási pert indított, és ideiglenes intézkedés elrendelését is kérte bíróság fizetésére való kötelezéssel. A Stockholmi Kerületi Bíróságnak (SKB) az elutasító döntése ellen a HTC a Svéd Fellebbezési Bírósághoz (SFB) nyújtott be fellebbezést, amely 2009 áprilisában engedélyezte a kért ideiglenes intézkedést.

2009 májusában azonban az Európai Szabadalmi Hivatal felszólalási eljárásában megvonták a HTC szabadalmát. Ennek ellenére az ideiglenes intézkedés 2010 novemberéig hatály-

ban volt, amíg az ESZH fellebbezési tanácsa meg nem erősítette a szabadalom megvonását. A bitorlási ügyet később törölték az SKB ügylistájáról.

A svéd törvények szerint ha valaki ideiglenes intézkedést kért és kapott, amelyet később hatálytalanítottak, köteles kártérítést fizetni az alperesnek az ideiglenes intézkedés által okozott károkért. A Hâte a Norrköpingi Kerületi Bíróságnál (NKB) eljárást indított a HTC ellen, és kérte az ideiglenes intézkedés által okozott kár, valamint jogi költségeinek megtérítését. Az SKB-nek kizárólagos hatásköre van bitorlási és megsemmisítési perek intézésére, míg az ideiglenes intézkedések által okozott károk ügyében bármelyik kerületi bíróság ítélezhet – jellemzően az a bíróság, amelynek a kerületében az alperes lakik.

A Hâte először 872 850 Skr, majd 819 850 Skr kárt bizonyított, azonban a HTC kétségbe vonta, hogy a Hâte által felsorolt károk összefüggésben lettek volna az ideiglenes intézkedéssel. Végül az NKB 100 000 Skr kártérítést ítélt meg a Hâte javára, megállapítva, hogy az ideiglenes intézkedés gazdasági veszteséget okozott a Háténak, mert egy 20 hónapos időtartam alatt gátolva volt bizonyos termékek eladásában. A Hâte viszont nem terjesztett be eleghető bizonyítékot profitveszteségeinek igazolására. Minthogy az NKB a Hátét tekintette vesztes félnek az ügy négyötöd részében, neki kellett fizetnie a HTC jogi költségeit.

Mindkét fél fellebbezett a Gothai Fellebbezési Bírósághoz (GFB), amely megerősítette az alsófokú bíróság döntését, a Hâte javára megállapított 160 000 Skr kártérítést, azonban a Hátét kötelezte arra, hogy saját jogi költségei mellett fizesse meg a HTC jogi költségeinek a kétharmadát is.

A GFB döntését egyik fél sem fellebbezte meg, így az jogerőre emelkedett.

Szaúd-Arábia

A Szaúd-Arábiai Védjegyhivatalnál a védjegybejelentéseket 2013. november 1-jétől kezdve elektronikusan is be lehet nyújtani.

Az áruk és szolgáltatások megjelölésének pontosan egyeznie kell a Nizzai Egyezmény szerintivel.

A Szellemi Tulajdon Világszervezete

A) A Szellemi Tulajdon Világszervezete ((World Intellectual Property Organization, WIPO) 2013. december 9-én közzétette a 2012. évre vonatkozó jelentését, amely szerint abban az évben világszerte 2 350 000 szabadalmi bejelentést nyújtottak be, ami a megelőző évhez képest 9,2%-os növekedést jelent. A 2 350 000 bejelentés közül 1 510 000-t nyújtottak be az anyaországban és 830 000-t külföldön.

A 9,2%-os növekedés a legmagasabb érték 2009 óta, amikor a bejelentések száma 3,9%-kal csökkent. 2010-ben 7,6%-os és 2011-ben 8,1%-os növekedést könyveltek el.

A legtöbb, 652 777 szabadalmi bejelentést 2012-ben Kínában nyújtották be. Kínát 542 815 bejelentéssel az Amerikai Egyesült Államok és 342 796 bejelentéssel Japán követte. Kína 2010-ben vette át Japán második helyét, és 2011-ben az Egyesült Államokat váltotta az első helyen, amelyet 2012-ben is megtartott.

B) A WIPO által végzett vizsgálat rávilágított, hogy a szellemi tulajdon-jogok birtokosai egyre jobban figyelembe veszik a viták költségeit. Ennek eredményeként egyre gyakrabban vesznek igénybe alternatív vitamegoldásokat (Alternative Dispute Resolutions, ADR).

A vizsgálat során a WIPO több mint 60 ország majdnem 400 válaszadójának gyakorlatát és indítékait vette szemügyre, és értékelte az ADR jelenlegi igénybevételének mértékét. A válaszok (számuk nagyságának sorrendjében) Európából, Észak-Amerikából, Ázsiából, Dél-Amerikából, Óceániából, Közép-Amerikából és Afrikából érkeztek, és a válaszadók ügyvédi irodáknál, vállalatoknál, kutatószervezeteknél, egyetemeken és kormányzerveknél dolgoztak.

Az alábbiakban röviden összefoglaljuk a vizsgálatnak a WIPO szerint leglényegesebb eredményeit.

– A válaszadók a legfontosabbnak a költségeket gondolták, amelyek alapvetően magasabbak a bírósági út igénybevételekor (ennek költségét hazai peresedés esetében átlagosan 475 000 USD-re, míg külföldi peresedésnél 850 000 USD-nél többre becsülték). Ezzel szemben a válaszadók 91%-ának véleménye szerint a közvetítés (mediation) költsége nem haladta meg a 100 000 USD-t, míg a döntőbíráskodás (arbitration) átlagos költsége kismértékben meghaladta a 400 000 USD-t.

– A válaszadók többsége a második legfontosabb tényezőnek az időt tekintette. A hazai peresedés átlagos időtartamát megközelítőleg három évre becsülték. A döntőbíráskodás átlagosan egy évnél valamivel tovább tartott, míg a közvetítés általában nyolc hónapnál rövidebb idő alatt befejeződött.

Ukrajna

Ukrajna Állami Szellemi Tulajdon-védelmi Szolgálat 2013. szeptember 23-án a Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) 51. összejövele alkalmával megállapodást kötött a WIPO-val, amelynek értelmében a WIPO Nemzetközi Kutatási és Elővizsgálati Hatóságnak (International Searching and Preliminary Examining Authority) jelölte ki.

Olyan tájékoztatást kaptunk, hogy az ukrajnai hatóság más hasonló hatóságoknál jelentősen alacsonyabb áron szándékozik nyújtani nemzetközi kutatási és elővizsgálati szolgáltatásait.

Arról nem kaptunk hírt, hogy mikor kezdi el Nemzetközi Kutatási és Elővizsgálati Hatóságként való működését.

Uruguay

Az uruguayi parlament módosította a lajstromozott védjegyek használatára vonatkozó törvényi rendelkezéseket. A 2014. január 1-jén hatályba lépett törvénymódosítás szerint egy lajstromozott védjegyet törölni lehet, ha azt tulajdonosa vagy egy jogosult személy a lajstromozás vagy a megújítás időpontját követő öt folytatólagos éven keresztül nem használja, vagy a használatot öt egymást követő éven át megszakítja. A törlési kereset azonban hatástalan, ha a tulajdonos igazolni tudja, hogy a használat hiányát *vis maior* okozta.

Minthogy Uruguay a többsztályos bejelentési rendszert alkalmazza, egy terméknek vagy szolgáltatásnak egyetlen áruosztályban való használata elegendő a használat bizonyításához.